

MAGYAR VENDÉGLŐS

és KÁVÉS-IPAR

Budapest, 1914 február 1-én.

XVII. évfolyam.

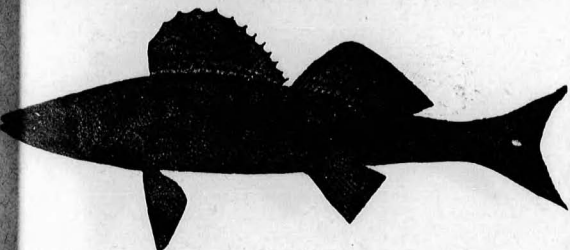
Szerkesztőség és kiadóhivatal:

3. szám.

Budapest, VI. kerület, Szondy-utca 45—47. szám.

Telefon 117—61.

Telefon 117—61.

Nagy Ignác

pinczefelszerelési

: cikkek üzlete:

Budapest, VII.,
Károly-körút 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát leginkább a sör-, bor- és cognac-fejtéshez szükséges tárgyakból nevezetesen palackokat, palackkupakok, parafadugaszok, czimkék, továbbá dugaszoló- és kupakgépek, szűrőkészülékek s minden e szakmába vágó cikkek-ből legjobb és legpontosabb kiszolgálás.

= Kimerítő és képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ALAPÍTOTT 1820.   ALAPÍTOTT 1820

Ganda Ágoston és Zimmer Péter utóda

ZIMMER FERENCZ

RS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HALÁSZMESTER BUDAPESTEN.

Főüzlet: Központi vásárcsarnok.   Flóközlet: V., József-tér 4. sz.

TELEFON 61—24.

TELEFON 138—19.

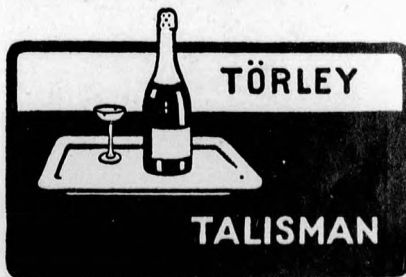
INTERURBAN TELEFON 61—24.

Szögönyczim: ZIMMER HALÁSZMESTER, BUDAPEST.

A „Balaton Halászati Részvénytársaság” kizárólagos képviselője.

Az EGYEDÜLI halkereskedő cég, mely az előkelő háztartásokban és étteremekben szükségelt ÖSSZES halfajokat ÁLLANDÓAN raktáron tartja.

SZÁLLIT: A LEGMAGASABB KIRÁLYI UDVAR ÉS JOZSEF FŐHERCEG Ö FENSÉGE UDVARA SZÁMÁRA.

Ne veszdödjk régi rossz
lámpák-
kal, mikor csakly havi köl-
csöndij fejében a

A legideálisabb
világítás a

Hogy mindenkinek
lehetővé tegyük az
utólrhetetlen

WIKTORIN-FÉNY

könnyen
beszereshető.
Néklülőzhetetlen
minden háztartásban

Nincsen kanóca, nincsen
vezeték, bárhova vihető és
semmi körülmények között
fel nem robbanhat. 100 gye-
nyatényerős világítás órán-
ként csak 4 fillérbe kerül

beszerzését,
BÉRLETOSZTÁLYT
LÉTESITETTÜNK,
ahol csakly havi kölcsöndij
felében tetetés szerinti ki-
vitellő lámpák kaphatók

Wiktorin és Tsa

Budapest, VIII.,

Baross-utca 1.

Saját érdekében kérjen azonnal díjtalan tájékoztatót.

A városligeti GYÓGYFORRÁS

szénsavval teltett, kellemes ízű

ILONA

artézi ásványvize legyen mindennapi italed.

Megrendelési cím: ARTÉZIA R.-T. BUDAPEST,
VII., EGRESSY-UT 20/c. Telefon 50—72.

GRÓF
**ESTERHÁZY
FERENCZ**

URADALMI PEZSGÖGYÁRA TATA.

LAKODALMAS,

édes (demi sec).

ÁLDOMÁS,

savanykás (sec).

BILLIKOM,

száraz (Extra dry).

BUDAPESTI RAKTÁR: VI., DALNOK-U. 2.

Főpinczér urak!

Ha egy levelezőlapon pontos czi-
müket, az üzlethelyiség megjelö-
lésével közlik velünk, **díjtalanul**
és **bérmertve** küldünk

SZÁMOLÓ CZÉDULÁKAT

„Magyar Vendégfős- és Kávés-Ipar”

kiadóhivatala

Budapest, VI., Szondy-u. 45-47

(Csakis írásbeli rendelést fogadunk el.)

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!
1904. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Közföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdől

KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY-forrás

szénsavval teltett ásványvize hasznos ital **étvágyzavaroknál**
és **emésztési nehézségeknél**. A legúszább és **levegész-**
ségesebb asztali és borviz. Hatható **szomjcsillapító**. —
Vidékre és külföldre **fuvardímentes** szállítás. — Kérjen
árjegyzést. — Szénsavtelítés-nélküli töltés is rendelhető, mely
hasonló **enyhesége** folytán pótolja a francia Evian és SL
Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat Budán.

ANDRÉNYI SEC

(FÉL ÉDES)

ANDRÉNYI EXTRA

(ÉDES)

szakemberek által a legdrágább francia pez-
sgőkkel ismérséte összehasonlítottván nem-
csak egyenértékűeknek, de több ízben a
francia pezsgőknel **JOBBAKNAK** találattak.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP.

A „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéségedek Országos Nyugdíj-Egyesülete” — A „Debreczeni szab. kir. városi Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Nagyváradai Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata” — Az „Ujvidéki Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Kassai Vendéglősök, Kávésok, Korcsmárosok és Pinczerek Egyesülete” — Az „Aradi Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata” — A „Szegedi Szállodások, Kávésok, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Győri szab. kir. városi Vendéglősök, Italmérők és Kávésok Ipartársulata” — A „Szatmár sz. kir. városi Vendéglősök, Kávésok és Pinczerek Egyesülete” — A „Pozsony szab. kir. városi Szállodások, Vendéglősök, Korcsmárosok és Kávésok Ipartársulata” — A „Borsodmegyei Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Egyesülete” — A „Pécs-Baranyai Vendéglősök Ipartársulata” — A „Kiskunfélegyházi Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Budapesti Kávésipartársulat” — A „Nógrádvarmegyei Korcsmárosok és Italmérők Egyesülete” — A „Budapesti Kávésok Szövetsége” — A „Pozsonyi Pinczér Önszegélyező és Menhely-Egylet” — A „Nezsideri és Rajkai Járási Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Yata-Tóvárosi Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Magyar szállodás és vendéglős munkaadók egyesülete” — A „Túrócvarmegyei szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata”

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Negyedévre . . . 3 korona. | Egész évre 12 korona.
Félévre . . . 6 korona. | Egyes szám ára 50 fillér.

TELEFON: 117-61.

Megjelen minden hó 1. és 15. napján.

Laptulajdonos-szerkesztő:
F. KISS LAJOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest VI., Szondy-u. 45-47

Hirdetések főlétele ugyanott.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A színházi vacsora.

Az a határvillongás, mely a vendéglősipar és kávésipar közt a színházi vacsorák, helyesebben a vendéglői ételneműek felszolgálása miatt néhány év óta állandóvá vált, most pedig, amióta akárhány kávéházban nemcsak hideg, hanem meleg ételneműeket is szolgálnak fel és rendszeres vendéglői üzemmre rendezkednek be, tetőpontjára hágott: állandó izgalomban tartja ugy a vendéglősöket, mint a kávésokat. A küzdelem a két iparág között évtizedeken át fennállott zavartalan jó viszony felbomlásával fenyeget, sőt — mert nem minden kávé s lelkesedik egyformán a meleg konyháért — nincs kizárva, hogy e kérdésben a kávésok összetartása is gyengülni fog. A vendéglősök törhetlenül ragaszkodnak törvény- és szabályrendelet biztosította jogaikhoz, amelyekért késhégyig menő harcztol is kéznek harcolni, viszont a kávésok egy része a haladás, a szabad ipar, a szabad verseny nevében új jogokat követel. Amíg a vendéglősök, akiknek legnagyobb része amugy is sishusi küzdelmet folytat a megélhetésért, a ma érvényben levő törvényre és szabályrendeletre hivatkozva, a legnagyobb energiával tiltakoznak a jogaikat megtámadó, boldogulásukat veszélyeztető verseny ellen, amely közülök akárhányat már eddig is súlyos anyagi válságba sodort, addig a kávésok egy része, akikre nézve életfeltétel, hogy a hideg és meleg ételneműek felszolgálása által üzemmüküket bővítsék és így jövedelmüket szaporítsák, arra igyekeznek, hogy a hideg és meleg ételek felszolgálását, daczára annak, hogy ettől igen sok és előkelő kávé húzódik, minél általánosabbá tegye.

A hatóság és a nagyközönség, tehát a két számottevő tényező, mely e küzdelemben a két leginkább érdekelt félén: a vendéglősökön és ká-

vésokon kívül legközelebről érdekelve van, jogvédő és jogélvező természetéhez képest szabta meg állásfoglalását.

A jogvédő hatóság már a határvillongások kezdetén a vendéglősipar mellett foglalt állást, utasítván a kerületi előljáráásokat, hogy a kávésok által történő ételkiszolgálást, mint iparkihágást szigoruan ellenőrizzék és büntessék. E rendelkezés azonban teljesen illuzorius maradt, mert amig egyrészt a kerületi előljáráásoknak, mint elsőfoku iparhatóságoknak, nem állott módjukban — megfelelő közegek hiányában — ezt az ellenőrzést gyakorolni és megtorlással élni, addig másrészt maguk a vendéglősök, — érthető okokból — csak ritkán, elvértve éltek a feljelentés jogával.

A nagyközönség állásfoglalását hiven tükrözi vissza a napisajtó, amelyben a vendéglősök és kávésok közötti küzdelemben egész irodalma támadt — a vendéglősipar ellen, a kávésipar mellett. A közönség és sajtó — a vendéglősipar kiszámíthatlan kárára — kitörő örömmel üdvözölték az újítást, hosánatt zengtek e legfiatalabb »kulturivmányoknak«, ódákat irtak nem is létező párisi, londoni café restauranokról (ami — ha van is ott — valami egészen más) és siettek agyonütni — a vendéglőt.

Végre is olyan állapotok következtek be, hogy a dolgokat át kellett valahogy hidalni. Égetőnek ezen szükség akkor mutatkozott, mikor egyrészt a »Budapesti kávéipartársulat« a régidők óta érvényben levő szabályrendelet olyan értelmű módosítását, illetőleg kibővítését kérte a székesfőváros hatóságától, hogy annak alapján aztán a kávésok levest és sülteteket is felszolgálhassanak üzletükben, másrészt a »Budapesti kereskedelmi és iparkamara« a »Café-Restaurant« elnevezésű új iparág engedélyezése és meghonosítása tárgyában előter-

Szent Margitszigeti üdítővíz.

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz. Mint asztali víz nagyon kellemes, jóhatású, egészségpóáló ital — A Szent Margitszigeti Üdítő- és Gyógyvíz Kezelősege Budapest, VI., Teréz-körút 22. — Telefon-szám 30-52.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

jesztést intézett a kereskedelemügyi miniszteriumhoz.

Alig hihető, hogy ezen utóbbi előterjesztésnek egyhamar meglegyen a maga eredménye, mert amíg egyrészt ezen újítás csak törvényhozási úton lenne keresztülvihető, mert az ipartörvény 10-ik §-a az engedélyhez kötött iparágakat taxatívallyal alapítja meg s a kormányhatóságnak nem ad felhatalmazást arra, hogy e lajstromot, úgy mint a képzéshez és telepengedélyhez kötött iparágaknál, a felmerülő szükséghez képest kibővíthesse, addig másrészt az állami iktalmériai jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 6-ik §-a szerint korlátlan kimérési engedély kávéháza ki nem adható és így ezen új típusú iparág keletkezése csakis az idézett két törvényezik módosításával volna lehetséges. Ha pedig egykor a Café-restauránsok létesítése aktuális lesz, akkor vendéglősök ősi szerzett jogaik megtartása mellett az új iparágak nyújtandó kedvezményeket, ugymint a záróóra mentességet a vendéglősipar számára is megszerezni fognak igyekezni és a Café-restauráns nyomán még egy új iparág: a Restaurant-café fog megszülni. Hogy ezek az újítások nemcsak a vendéglősipart, hanem a kávéészipart is károsítani fogják: több mint bizonyos.

Érthető, hogy a vendéglősök legnagyobb része e viszonyok bekövetkezése ellen a lehetőséghez képest védekezik és hogy mult hó 23-án a Bokros-étteremben tartott értekezletükön határozatilag kimondták, hogy a kávéész azon eljárását, hogy üzleteikben meleg ételeket árúsítanak, a vendéglősök ekzisztenciáját fenyegetőnek tartja és az ellen teljes erejével tiltakozik és a ma érvényben levő szabályrendelet szigorú végrehajtását követeli és hogy végül, ha és amennyiben e szabályrendelet módosíthatnák is, a kávéész semmi körülmény között ne árúsíthassanak meleg ételeket.

E határozatot az értekezlet azzal közölte az ipartársulat vezetésével — mely ez ügyben február hó 29-ikére máris egybehívta az ipartársulat választmányát, hogy ily irányban nagyszabású, gyors és energikus eljárást indítson.

Szállodák, vendéglők és kávéházak tűzbiztonsága.

(R. O.) Nehéz és kényes ez a kérdés. Nehéz, mert egy a vendéglős ipar, mint a megelőző tűzrendészet szempontjából e kérdéssel még nem foglalkozott senki. A vendéglők, szállodák és kávéházak szakszerű berendezéséről, felszereléséről már sokszor, gyakran hallottunk előadást, olvastunk szakcikket, de azok tűzbiztos berendezéséről alig, pedig ez a körülmény is nagyban hozzájárul a szakszerűséghez.

A kérdést két szempontból kell megvilágítani és taglalni. A tulajdonos érdeke, a szakszempontból s a közönség érdeke, a biztonság szempontjából. Amint a konklúzió bizonyítani fogja, a két szempont egymás sérélmé nélkül érvenyesül, sőt mindkét szempont csak fejleszti azt a törekvést, mely szerint a vendéglő, kávéház és szálloda nemcsak kényelmi, hanem biztonsági garanciákat is nyújt vendégeinek.

A megelőző tűzrendészet, a nyilvános helyek évi tűzszemléjét 1888-ban kiadott kormányrendelet 10. §-a írja elő. Ezek az évi tűzszemléken kellene a tulajdonos személyének bevonásával megállapítani a vendéglők, szállodák és kávéházak befogadóképességét, a tűztávolságot, a megelőző biztonsági felszereléseket stb., stb.

Ezek a tűzszemlék azonban elmaradnak. Az elmaradás oka az a sok eljárás, mely tűzrendészet szempontból az ipartelepek, gyárak részére foglalja le a tűztávolságot s az a sok tűz utáni eljárás, amely még a szabadnapjuktól is megfosztja tűzoltóosztásainkat, akik pedig permanens 36 óras szolgálatot tartanak.

Van-e okunk örülni a tűzszemlék elmaradásának? Nincs; öt-iat évben egyszer azonban mégis csak reá kerül a sor egy-egy szállóra, vendéglőre és kávéháza, ilyenkor aztán az az egyvalósággal rettegni kénytelen mások mulasztásáért is, nem egyszer érzékenyen sújtva büntetéssel olyan dologért, melyet hallgatolagos jóváhagyással 4—5 évig nem kifogásolt senki s amibe egész hatalmas tökétfektetett be.

Nem lesz talán érdektelen, de hiába való dolog sem, ha azokat a szempontokat mondom el, amelyek az ily szokásos szemléknél iránytadók, mert ezekkel egyrészt a felesleges zaklatástól szabadulnak meg, másrészt pedig úgy a magunk szakszempontja, mint a közönség kielégítést nyer.

Legfontosabb szempontok az ajtók és kapukijáratok, nemkülönben a befogadóképesség.

A befogadóképesség a tűzrendészet szempontjából elkerül irja elő: Oly helyiségekben, ahol egyszerre sok ember van jelen, (színházak, vendéglők, mulatók, kávéházak stb.) a tűztávolság alapítja meg a befogadóképességét. A befogadóképességre ezeket mondja: ülőhelyeknél, illetve azokon elhelyezhető székek száma nem lehet több négyzetméterenként kettőnél. Az előlék éttermek valóban megfelelnek ennek a követelménynek, sőt mondhatjuk, hogy úgy az általános, valamint társas étkezeseknél átlag minden négyzetméter területre 1—1 ember jut. Az asztalok közötti távolságot 80 cm-terben állapítják meg. Ez a távolság nem túl nagy s a vendéglő berendezésénél a szakszempont 1 méter távolságot kíván az asztalok között, az ülőhelyek távolságát pedig 70 cm-terben állapítja meg. Nagyjában felhá a vendéglős szakszempontja és a tűzrendészet követelménye egyezik s ha azt be is tartja az étterem tulajdonosa, akkor sohasem lesz oly zsúfolt étterme, amelyben a szabad közlekedés úgy üzleti szempontból, mint kényelmi, valamint tűzrendészeti szempontból kifogásolható volna. A második szempont a kijáratok szempontja. A kijáratok fogalma alá az ajtók és kapuk tartoznak. Az ajtók vagy egyes helyiségek összekötésére, vagy a külvilággal való kapcsolat fenntartására szolgálnak. Az utóbbiak, ha még oly kicsinyek is, kapuknak nevezetnek a tűzrendészet szempontjából. A sok embert befogadó helyiségben minden 100 személyre 1 méter széles kijáró ajtónak kell lenni. Ezt úgy kell értelmezni, hogy pl. egy 600 személyt befogadó helyiségen 6 drb. 1 méteres vagy 3 drb. 2 méteres, vagy 2 drb. 3 mé-

Kávéházi tűzhelyeket és gépeket, nevezetesen kávédaráló és kávészűrőgépeket, habverő, lagyalalkészítő és jégtörő-gépeket, fagyaltartányokat, jégszekerényeket gyári áron ajánl:

KECSKEMÉTI ÁRPÁD

BUDAPEST, VII., Kertész-utca 16.

Telefon 71 — 05.

Teaak ajánlatot kérn.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

teres ajtókjáratnak kell lenni a szabadba, vagy folyosóra. A kapukijárat szélességét az egész épület befogadóképessége határozza meg. A folyosóra és szabadba nyíló ajtóknak kifelé kell nyílni. Ha több ajtó nyílik a folyosóra, arra kell ügyelni, hogy azok kinyitása a szabad közlekedést ne akadályozza, azért az ajtószárnyaknak az ajtó belső falával kell kifelé nyílni. A folyosóknak szélessége is meg van állapítva és pedig az az ajtóknak szélességének kétszerese kell, hogy legyen. Ugyanez szól a lépcsőkre is, amelyek szélessége ugyanaz, ami a folyosóé. Kerülni kell a folyosón és lépcsőházban, nemkülönben az előtereken a felesleges butorzatot, különösen a virágállványokat, fogasokat, papirkosarakat. Ha az előterek be vannak burorozva, akkor a butorok lehetőleg stabilok legyenek, vagyis helyükről nem mozdíthatók. A könnyen mozgatható, labilis tárgyak a menekülésnél és mentésnél feldűlnek s ilyenkor elháríthatatlan akadályokat képeznek. Az előtérben alkalmazott virágállványok, papirkosarak stb., a mit az üzletszerű célszerűség okvetlen megkíván, egyrészt a falra erősítendők, másrészt a menyezetről függesztendő alá. A szőnyegek, amelyek ugy a lépcsőn, valamint a folyosókon el vannak helyezve, okvetlenül rögzítendőek, különösen ott, ahol 2—3 helyről összefutó szőnyegek találkoznak s ahol az elbotlást követő esés végzettszerű lehet sokakra, akik az elesett mögött vannak. A szőnyegek lehetőleg kókuszfonálból kerüljenek, mert az legkevésbé gyulékony, de meg a kókusz szőnyegek impregnálása is ajánlatos. Szólani kell a lépcsőház és folyosó világításáról is. A folyosó akár villanlyal, gázzal vagy petrolummal legyen világítva, türelendészeti szempontból u. n. vészlámpával, illetve lámpákkal is el kell hogy látva legyen. Az esetleges veszély a világítás megszünetését is magával hozhatja s a sötétség, mely ilyenkor az ijedtséget és fejetlenséget csak növeli, oly bajoknak lehet okozója, melyek el lehetek volna kerülhetők, ha világosság lett volna. A vészlámpák 15—20 méternyi távolságban állítandók fel, emeletenkint a lépcsőháznál legalább minden fordulónál egy-egy lámpa kell. A vészlámpák lehetnek villany, gázlámpák is, de ha ilyenek, akkor a fővezetékől elkülönítve, külön vezetékre kell szereltetni, nehogy a fővezeték szolgáltatta áram vagy nyomás megszűnévén, a vészlámpa is elaludjon. A vészlámpa akkor jó, ha minden üzemtől független, tehát gyertya égjen benne.

A lépcsőházakkal kapcsolatosan a felvél szer-
vileg és rendeltetésileg is összefüggő felvonók (lift)
tűzbiztos építéséről és kezeléséről is szólanom
kell. A felvonók a tűzrel szemben a kémények
módjára viselkednek. Az amugy is felfelé terjedő
tűzet a bennök levő állandó légáram még in-
kább felfelé ragadja. Legyen a felvonó akár sze-
mly- vagy teher felvonására építve, teljesen kü-
lön elfalazottnak kell lennie s a lépcsőháztól tá-
volabbra s ne magába a lépcsőházba essék. A
felvonónak ugy az élet, valamint tárgy mentésnél
igen fontos szerepe van, azért annak működöké-
pességét folytonos figyelemmel kell kísérni. A fel-
vonónak önműködő elzáró készülékkel kell felsze-

LITKE

„CASINO” pezsgő

külön töltés

— Budapesti főraktár: —

IV., Szép-utca 3. sz.

Telefon: 10—85.   ✱   Telefon: 10—85.

relve lenni, nehogy a sodrony elszakadván vagy elégvén, a felvonó alázuhanjon. A felvonók meg-
felelő kijáratai ajtókkal legyenek elválasztva a fo-
lyosóktól vagy előterektől, ahova azok vezetnek.

Tűzmentes ajtó alatt a bádoglemezzel borí-
tott faajtót értjük, amely homokkal vagy hamu-
val van bélelve, de ha ilyen ajtók nincsenek, leg-
alább a légáram megállítására bádoglemez aj-
tók és nem szövött drót, vagy pedig üvegajtók
alkalmazandók.

Fontos kívánalom még a készenléti szerek
alkalmazása. A készenléti szerek alatt egyrészt
az önműködő tűzjelzőket, másrészt az extinktö-
röket, végül pedig a tűzcsapokat értjük. Az öm-
működő mechanikus tűzjelző készülékek a tűz ki-
törése pillanatában működésbe jönnek s riasztják
az egész épület lakosságát, személyzetét. Igen fon-
tos ez a szállodában, ahol pl. oly helyiségben is
támadhat tűz, amelyet nem használnak azon idő-
ben. Pl. egy lappangó tűz tör ki oly szobában,
amely nincs lakva, vagy oly teremben, (téli kert
stb.), amely szezonszereleg használaton kívül áll
s bár nincs benne senki, a tűz kitörése pillana-
tában értesül a veszélyről.

Az extinktörök vagyis oltószerek, amelyek ar-
ra szolgálnak, hogy kisebb zárt tüzeknél első se-
gítségét és védelmet nyújtsanak. Ilyen extinktö-
rök pl. a minimax, venus stb. Ezek kezelése egy-
szerű, de azért mégis feltétlenül meg kell magya-
rázni alkalmazásuk mikéntjét az üzletben alkalm-
mazott személyzetnek, mert veszély esetén csakis
igy válik valóban hasznossá. Az extinktörök ve-
gyi anyaga időközönként felfrissítendő, mert mű-
ködésük csak így biztosítható feltétlenül.

A tűzcsapok feltűnő helyeken és könnyen hoz-
záférhetően helyezendők el. Ajánlatos a vészlám-
pák alá elhelyezni, avagy ugyanezek áramszolgá-
lító vezetékével kapcsolni, mert így a vilá-
gosság megszünetése esetén is könnyen hozzáfér-
hetőek.

A legjobb készenléti eszközök is igen keve-
set érnek, ha a terepviszonyokkal ismerős szem-
élyzet elveszi a fejét s veszély esetén csapat-
papot hagyva, ő menekül elsőnek.

Alkalmam volt egy néhány szállodai alkalm-
mazottnoz kérdést intézni aziránt, mit tenne, ha
a szállodában tűz ütne ki. A feleletek így osz-

NIKOTIN MENTES

szivart, cigarettát és dohányt (általános jó
vedék és különlegességi gyártmányokat)

Árjegyzék és leírás ingyen.
I. rendű Denikó-hüvely ára
dobozonként 36 fillér.

DENIKO R.T.

Árusít a

Budapest, V., Szent István-tér 2.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Ásványvízek beszerzése!

Előnyárok éttermek és kávéházak részére vidékre szállítva:

Krondorfi	1'60 liter á	49.	Sülers	1/2 liter á	40
Krondorfi	1'—	41.	Marienbadi	1/10	64.
Krondorfi	1/2	32	Málnási Mária	1'—	60.
Agnes	2'—	50	Málnási Sikkula	1/2	40.
Bikszádi	1'—	56.	Parádi kénes	1/2	58.
Bilini	1/2	36.	Rohitsi Tempel	1'40	50.
Borszéki	2'—	55.	Salvator	1'—	45.
Emsi	1/2	28	Szolyva	1'—	54.
Fachingen	7/10	50.	Hunyadi keserűvíz	0'75	42.
Gleeshüüell	1'60	56.	Igmándi	0'35	28.
Karlsbadi	1'—	68.			
Selters	1'—	52.			

Az árak budapesti raktárunkból értendők, ládák önköltségi áron felszámláltak. A Krondorfi víz megrendeléshez csinos poharak s menükártyák melletteletnek. Megrendelések czimzendők: **Gösdorf K. Kro. dorfi kulvállalat** Budapest, V., Zoltán-u. 10. sz. Telefon 34—78.

Évi jelentés a M. V. O. Sz. 1912/1913. évi működéséről.

VII.

Tanonczok a Pannoniában.

A délelőtti nagy ünnepség után annak kis részesei, a vidéki vendéglősiskolák növendékei *Augusztiny* Oszkár tanár vezetésével kimentek az Állatkertbe, átrándultak Budára, megtekintettek több fővárosi nevezetességet. Majd *Glück* Frigyes látta őket vendéglős tanáraikkal együtt, kiknek a vendéglősszakmába vágó könyvtárát és nagyértékű gyűjteményeit is bemutatva.

Ébéd alatt *Augusztiny* Oszkár köszöntötte fel a vendéglátó házigazdát, aki az üdvözlésre a következő beszéddel válaszolt:

»Kedves fiatal barátaim!

lanak meg: kimenekülne 1, tüzet jelezne a házi tűzjelzőn 3, gazdájának szólna 2, tűzoltóknak telefonálna 10, kiáltana 1, mentene 5, rendőrnek szól 1, fehérműt mentené ki 1, ezüstöt 1, mindent igyekezne menteni 4, magára gondolna 1, oltana 6, minimaxxal oltana 1, messziről nézne 1. Ime 37 vendéglői és szállodai alkalmazott fejvesztett kapkodása, melyhez még a vendégek is hozzájárulnak. Erre nézve csak egy segítség van, amely megakadályozza, hogy a személyzet a rendes üzleti beosztás mellett veszély esetére is beosztást nyer. A beosztás sem elegendő, szükséges feltétlenül az alkalmazottak szakszerű kiképzése is. Mindezek felül igen célszerű a házi tűzoltó alkalmazása, aki különösen éjnek idején állandóan ellenőrzi az épületet a tűzrendészet szempontjából.

Szólanom kellene még a tűzhelyekről, a kályhákrol, a kéményekről, a tüztávrol, a gáz- és villanyvezetékek ellenőrzéséről, a pince, padlás tűzbiztonságáról, a veszély esetén való magatartásról, a tárgy- és életmentésről, a robbanó anyagokról, stb., stb., de ezek e rövid cikkben csak érintve lennének, azért czélszerűbbnek tartom erről, — a szerkesztő ur szíves engedelmével, — más alkalommal foglalkozni.

Kiindulásom pontja az volt, hogy a tűzrendészet nem lép fel túlzottan az üzlet érdekeivel ellentétes követelményekkel. Az elmondottakból azt hiszem, mindenki csak arról győződhetett meg, hogy premissám igaz volt, s a premissára mint konkluzióra is hivatkozhatom.

Egy cél vezetett e kis cikk megírásában: reámutatni azokra a hiányokra a tűzrendészet szempontjából, amelyek az üzlet szempontjából is maguk után vonják a rektifikációt. Ha az elmondottakkal csak az érdeklődést is tudtam felkelteni a vendéglősök, szállodások és kávécsok között, már akkor sem végeztem felesleges munkát, ha pedig az elmondottakat megszívlelve, csak egy helyen is változás, újítás lép életbe, akkor az nemcsak elégtétel lesz nekem, hanem biztatás a jövőre, hogy a vendéglős és szállodások, nemkülönben kávécsop szakkérdéseivel továbbra is azzal a szíves munkával foglalkozom, mellyel eddig azt tettem:

Márczius tizenötödike felejthetetlen dátuma a magyar történelemnek és az ekkor kivivott szabadságot, egyenlőséget és testvériséget hosszú, küzdelmes munka teremtette meg. A gondolat, az eszmé diadalát azonban sem ármány, sem összeesküvés, sem agyarkodás nem voltak képesek megakadályozni, mert a gondolat, az eszme, a tett szép, jó és igaz volt, a szép, jó és igaz pedig legyőzhetetlen hármás alapkriteriuma mindennek. A jó elválaszthatlan a széptől, és a kettő összeforrása maga az igazság. Amikor én huszonöt, vagy talán ezelőtt még több évvel is a vendéglősiskolák megteremtésének eszméjét megpendittem, a »jó« gondolata hatotta át lelkemet. Sok ferde felfogást, gyakran faragatlan tréfát, még több gáncsoskodást kellett leküzdenem, eltűnöm és utamból elhárítanom e jó érdekében, mindez azonban nem tudott munkámban visszatartani, mert e munka előttem »szép« is volt. És a jó a széppel karöltve haladt tovább a maga egyenes útján — és ime! diadalt aratott, mert huszonöt év múltán az Idő igazolta, hogy az Eszme, melyet hirdettem és mely győzött: igaz. A szép, a jó, az igaz munka, a lelkesedés és kitartás, melyben segítségemre voltak társaim is, éppen az iskolák útján szerezték meg iparunknak: a becsülést és a tisztességet. Hála a világot teremtő nagy Mesternek, hogy munkám eredményét megérmene engedte. Az ő segítségét kérem számotokra is fiatal barátaim, hogy azt a tisztességet és becsülést, melyet nekünk megszerezünk sikerült, nemcsak sértetlenül megtarthatassák, hanem fejleszthessétek is. Az élet reátok váró reális küzdelmeiben ne feledkezzetek meg e három jelszóról: a szépről, a jóról, az igazról és ezt vigyétek magatokkal talizmánul Petőfi szüleinek hantja mellől. Isten áldjon benneteket.»

Ünnep a Petőfi-házban.

Az ünnepség másik fele délután a Bajza-utcai Petőfi-házban zajlott le, ahol *Herczeg* Ferencz elnök, *D. Ferenczy* Zoltán alelnök, *Pakots* József titkár fogadták a vendéglősöket, a nagy számban megjelent vendégeket, s a vendéglős iskolák növendékeit.

Herczeg Ferencz elnök ez alkalommal a következő üdvözlő beszédet mondotta:

LIFT

személy-, teher- és étel-felvonók

kézi és villamos erőre. Gyár: Budapest, VIII., Nap-utca 22. Telefon-szám: József 29—66.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

HAVERLAND ÁRTAL

Herzeg Ferencz ünnepi beszéde.

»Mélyen tisztelt Uraim!

Nagyon boldog vagyok, hogy a reggeli fel-emelő és szép ünnep után a Petőfi-Társaság nevében üdvözölhetem Önöket és nagyon büszke vagyok arra, hogy szerencsés leszek Önöket a mi nagy fáradsággal és nagy ambícióval összehozott muzeumunkban kalauzolhatni. A Petőfi-muzeum alapításának oka egy igazság felismerése volt, azaz — engedjék meg, hogy így mondjam — annak az intellektuális igazságnak felismerése, hogy egy olyan nép, mint a magyar, amely eredete óta tulajdonképpen állandó ostrom-állapotban él, csakis fejlettebb kultúrával védheti meg a maga pozícióját. Volt idő, amikor őseink karddal és bátor szaggal védtek meg a magyar voltukat, ámde kétségtelen, hogy a jövőben pozícióinkat csak tollal és fölényesebb intelligenciánkkal fogjuk megvédeni. (Ugy van.) Petőfi Sándor az a költő, aki legjobban demonstrálja a magyar Géniusz kulturképességét és kulturhivatottságát. Egy ember, aki huszonhat éves korában meghalt és világhírré tett szert! Ezt a szót, hogy világhír, a legkomolyabban kell venni. Bátor leszek Önöknek huszonhárom nyelven megjelent Petőfi-fordításokat megmutatni, nekünk vannak dokumentumaink arról, hogy az amerikai Unio elnöke, Roosevelt egyik megnyitó beszédét Petőfi-idézzel kezdte és vannak spanyol, délamerikai és japáni lapokból újságkivágásaink, amelyek Petőfivel foglalkoznak. A német példászkodó azt mondja: »In den Bergen wohnt die Freiheit«, a hegyekben lakik a szabadság. Ezzel azt akarja kifejezni, amit különben a történelmi tapasztalás is bizonyít, hogy azok a népek, melyek könnyen védhető hegyek közt laknak, függetlenségüket jobban meg tudják védeni, mint a síkságokon tanyázó népek. Mi sík országban lakunk, de a magyar Géniusz szellemi óriásokban tudott magának hegyeket ideállítani, amelyek közt megvédeni a maga nemzetét, mert olyan nemzetet, amelynek egy Petőfije van, nem lehet többé eltörölni a föld színéről. (Ugy van!) Különben nem akarom Önöket általánosságokkal fárasztani, de bátor vagyok még arra figyelemzetni, hogy Petőfi Sándor alakja a köz tudatba, a régi magyar közelletbe egy kissé elferdítve került. Petőfinek régebben — hogy úgy mondjam — Lisznyay hagyományainak hatása alatt, könyved, kedves korhelyt akart látni. Mi és mindazok, akik Petőfivel foglalkozunk, korrigálni fogjuk ezt a nézetet. Ez a fiatal költő, aki 26 éves korában meghalt, óriási munkát végzett életében. Mert ne tessék azt hinni, hogy a talentum szorgalom nélkül érvényesül. Még az irodalomban sem. Petőfi is óriási munkát végzett. Mindössze huszonhat éves fiatal ember volt, de több kötetet irt, a magyaron kívül megtanulta a német, tót, angol, francia nyelveket és olaszul is tudott. Megvannak iskolai bizonyítványai, melyek megcáfolják azt a legendát, hogy rossz tanuló volt, mert Aszódon eminens és legjobb tanuló volt és mint ember — ha az akkori divatnak megfelelően irt is bordalokat — a legjózanabb ember volt, mint családapa, mintaképe a családapának. Hisz ő aján-

A Budafoki Magyar Királyi Pince-
mesteri Tanfolyam által kezelt

kincstári borok

és a földművelésügyi magyar királyi
miniszterium* felügyelete alatt álló

Magyar Királyi Országos
Központi Mintapince

Főelárusítója Belatiny Artur

Központi iroda és raktár: Budapest, VII.,
Üllői-ut 60. Telefon Józsei 2—57.

dékozta meg a magyar irodalmat egy gyönyörű specialitással, amely a világirodalomban páratlan, tudniillik a hitvesi szerelem dalával. A nökét addig is megénekelték, de a saját feleségeket soha. Petőfi volt az első, aki gyönyörű, színes, megható, fantasztikus és izzó szerelmi verseket irt a saját törvényes feleségehez. Ezek után bátor leszek áttérni magára a muzeumra. Mi ezt a muzeumot azért hoztuk ebbe a házba, mert itt némi legitímást találtunk Petőfi szelleméhez. Tudniillik ebben a házban, amely Feszty Árpád festőművész háza volt, az első emeleten lakott Jókai Mór. Ő fiatal korában, legény korában, lakótársa volt Petőfi Sándornak. Mint albrőlő lakott az akkor fiatal házas Petőfi nála. És nekünk kedves gondolatunk volt, hogy a két nagy Géniusz a halála után ismét egyesüljön közös hajlékban. Ez a muzeum, amely tisztán a társadalom bőkezűsége, gyűjtések, ajándékok révén jött létre, egyesíti a földszinten a Petőfi, az emeleten pedig a Jókaira vonatkozó emlékeket. Ezek közül mindenekelőtt fel akarom hívni nagybecsű figyelmüket erre a nyomdagépre. Ez különben is a mai napon, mely a sajtószabadságnak ünnepe, nagyon aktuális. Ez az a nyomdagép, amelyen 1848. március 15-én az első cenzuramentes nyomdatermékét nyomatták. Méltóztatnak tudni, hogy »a tizek« — az a tíz ifjú, akik a Pilvaxban szokat gyülekezni s akiknek élén Jókai és Petőfi állottak — március 15-én megcsináltak a »vértelen forradalmat«, — amint nevezni szoktuk — tudniillik megostromolták a Landerer és Heckenast cég nyomdáját a jelenlegi Kossuth Lajos-utcában és úgy kényszerítették a nyomdászokat, akiket nem is nagyon kellett kényszeríteni, hogy nyomassák ki a »Tizenkét pontot«, vagy »Mit kíván a magyar nemzet?« című röpiratot és »Nemzeti dalt«, amelyet Önök Talpra magyar név alatt ismernek. Ez a gép angol gyártmány, így állott ott, amikor a nyomdászok még nemes mesterségnek tartották és luxusra is költöttek. A dísz tehát, amelyet rajta látnak, nem utólag került rá. Megjegyzem, hogy a nyomdászok közül, akik akkor a Nemzeti dalon dolgoztak, csak néhány nappal ezelőtt halt meg az öreg Falk Zsig-

A Pilseni Polgári Sörfőző „Pilseni ősforrás“ a Münchener Paulaner Sörfőző Részvény-Társaság Salvátorsörgyár

magyarországi kizárólagos
veszerkevényelete
Budapest, IX ker., Ranolder-utca 4. szám.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 24—61.

Mezey és Tsa

Ajánljuk következő világhírű söreinket egy hordóban, mint palackban „Pilseni Ősforrás sör“ a Pilseni polgári Sörfőzőből, alapítvaott 1842. „Münchener Paulaner sör“ a Münchener Paulaner sörfőző Salvátorsörgyárból kapható egész éven át. „Salvator sör“ a Münchener Paulaner sörfőző Salvátorsörgyárból, kizárólag csak március havában kapható

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Wolf Oszkár, Budapest

VIII., Luther-utca 1/b — Telefon: József 21-30

Szállítja a vendéglői és szállodai cukrászda összes szükségleti cikkeit. Különböző gyümölcslevek. Mindenféle befőtt gyümölcsöt. Gyümölcsöt vastag cukorban.

Gyümölcsnedveket fagyalt készítéshez.

„Rex“-jegyű mesterséges ételszir, melynek összetétele: 2/3-ad rész tiszta sertészsír és 1/3-ad rész tiszta növényzsír. Liszt-cukor, mandula, mogyoró, mazsola, sütőostya, **kávékivonat**, kristályszirup, **margarin**, vanília, gyümölcséterek, méregmentes festékek, hapor, hollandi kakao- és tunkmassza, hollandi kakaovaj stb. Mint speciálitást ajánlom: **Pudding készítéshez Rischkopf-féle vanília crémpromatot.**

A Schicht György R. T. vezérképvisellete:

„Ceres“-jegyű növényzsírban és vajban,

„Ceres“-jegyű alkoholfmentes italokban.

Naponta szállítás, csakis teljesen friss árúban. A legolcsóbb napi árak mellett.

mond, aki akkor nyomdászinas volt abban a nyomdában és — mint ő maga mondta nekem — ennek kinyomatásánál is dolgozott.»

Herczeg Ferenc ezután bemutatta és részletesen ismertette a muzeumban levő Petőfi-képeket, kéziratokat, a Petőfire vonatkozó legkülönbözőbb nyomtatványokat, Benczur Petőfi-képét, stbit, majd így folytatta beszédét:

»Egy nagyon szellemes ember, aki nemrégiben Petőfiről ismertetést mondott, Petőfit az erdei forrással hasonlította össze, amely oly tiszta, mint a tükör, hogy mindenki önmagát látja benne. És emlékeztetett rá, hogy a fiatal leány, akinek gyengéd érzései hevítik a szívét, azt hiszi, hogy Petőfi csak az ő költője; a politikus, aki a hazaszeretetének tüzes dalait találja benne, azt hiszi, hogy az ő költője; a munkás, a szocialista ismét magának reklamálja Petőfit. Ez az ő univerzális szellemének gyönyörű igazolása. Én igen örülök, hogy ez a nemes és régi iparág, a vendéglősök iparága is megtalálta Petőfihez az összeköttetést a jó öreg korcsmáros révén.«

Glück Frigyes válasza.

Glück Frigyes elnök az üdvözlő beszédre a következő szavakkal válaszolt:

»Mélyen tisztelt elnök Ur!

A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége nevében hálás köszönetet mondom Nagyságodnak ugyanis mint országgyűlési képviselőnek, ugyanis mint nagy írónak, de különösen mint a Petőfi-Társaság lelkes és nagyérdemű elnökének, valamint az egész Petőfi-Társaságnak azért a készségért, mellyel lelkesedésünket táplálták, ünnepségünkön részt venni sziveskedtek és ezáltal azt oly széppé, fényessé, díszessé, előkelővé tették. Fogadják ezért hálás köszönetünket és ama ígretünket, hogy ennek a szeretett hazának a hálás és becsületes, jóra való szabad polgárai akarunk lenni.«
(Folyt. köv.)

BORELADÁS!

130 hltr. kitűnő minőségű rizling és 30 hektoliter kadarka eladó. » Értekezni: Németh László igazgatónál, Kecskemét. (Siketnévák Intézete.)

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

A Budapesti kávéipartársulat közleményei.

Hivatalos kimutatás a budapesti kávéipartársulat munkaközvetítőjének működéséről.

Az 1911. évben elhelyezett munkások száma: **21167**

Az 1912. évben elhelyezett munkások száma: **21428**

Az 1913. évben elhelyezett munkások száma: **17189**

Elhelyezettett:

Hónap	1912.	1913.	1914.
Január 15-ig	707	606	360

Elhelyezettett.

1914. január hó 1. napjától 15. napjáig.

	állandó	kisegítő
Főpincér	8	—
Felsőigazgató	50	60
Kávéfőző	8	69
Konyhaleány	30	57
Főlírónő	21	4
Takarítónő	29	2

Budapest, 1914. január 17.

A budapesti kávéipartársulat elnöksége.

A „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata ingyenes munkaközvetítője“ közleményei.

Kimutatás

1913 december 25-től január 25-ig elhelyezettett:

	állandó	kisegítő
Főpincér	2	—
Éthordó	31	561
Borfiu	13	65
szakács	3	5
sütőmester	1	—
mészáros	16	3
pinczmester és csapos	47	13
étszertisztító és háziszolga	85	16
portás és bérszolga	13	—
gadaasszony és kulcsárnő	2	—
felírónő	19	—
szakácsnő	76	5
kézi- és kifutóleány	98	14
salátásleány	15	9
konyhaleány	91	16
különléte	58	—
összesen	570	707

TÖRVÉNYEK, RENDELETEK.

Kávémérések stb. nyitási ideje. A kávémérési és égetett szeszitalokat kimérő üzletek nyitási ideje tárgyában a székesfővárosi tanács 151.025/1913—XV. szám alatt a következő határozatot hozta:

A fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérési iparnak gyakorolhatása tárgyában alkotott 802/1907. kgy. sz. szabályrendelet 37. §-a értelmében a kávémérési üzletek éjjeli 11 órákor bezárandók, amely időponttól kezdve reggel 3 óráig zárva tartandók.

A 645/1911. kgy. sz. határozat értelmében az olyan kávémérési üzletek azonban, amelyek külön italmérsi engedély alapján szeszitalok kimérésével is foglalkoznak, a fenti rendelkezéstől eltérőleg április 1-től szeptember 30-ig reggeli 5, október 1-től március 31-ig pedig reggeli 6 óra előtt nem nyithatnak. Ezen rendelkezést az 1841/1913. kgy. sz. határozat életbe léptette.

A tanács tekintettel a székesfővárosi kávémérők ipartársulatának beadott kérvényére, figyelemmel továbbá arra, hogy az előljelzett szabályrendelet 34. §-ában a kávémérők

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

jogosítva vannak teát és csaját is kimérni, már pedig ezeknek szükséges kiegészítő része (surrogatuma) a rum, amelynek ilyen értelemben való használata ugyan szintén italmérsési engedélyhez van kötve, ámde még a szeszitalok kimérését nem jelenti, értesíti az ipartársulat elnökségét, hogy a 645/1911. kgy. sz. határozatnak ilyen módon való értelmezésének folyamán egyképpen azon kávéféléi üzemeltetői adószedők, akiknek külön szeszitalok kimérésére engedélyük nincsen, illetve ezen engedélyüket visszaadták és kizárólag »rumnak kismértékbeni poharzásra tea és csaja készítésére« a m. kir. pénzügyminisztertől külön engedélyt nyertek, üzletüket reggel 3 órákor nyithatják.

A tanács tekintettel arra, hogy több helyről az 1841/913. sz. közgyűlési határozattal megállapított égetett szeszitalokat és pálinkát kimérő üzletet nyitási idejének magyarázatait kérték, a jelzett közgyűlési határozatnak intenciója szerint kijelenti, hogy azon italmérsést is gyakorlati üzletek, amelyek külön főkapitányi engedély alapján kivételesen korábban is nyithatnak, égetett szeszitalokat reggeli 5 óra előtt nem mérhetnek ki.

Fagylaltkészítés nem lévén képesítéshez kötve, ennél fogva a cukorkakészítők és kereskedők képesítés nélkül is állíthatnak elő fagylaltot. Képesítés nélküli kávéházatulajdonosoknak a kereskedelemügyi miniszter már 1903. évi 64.230 számú határozatával megengedte, hogy fagylaltot készíthessenek. Cs. vármegye alispánja másodfoku iparhatósági határozatával M. rendezett tanácsú város tanácsának elsőfoku iparhatósági véghatározatát, mely szerint O. A. m.—i lakos részére limonádé, fagylalt és cukorka készítésére és árusítására a kért iparigazolvány kiadott, oly módon változtatta meg, hogy az iparigazolvány csak a limonádé és cukorka készítésére és árusításra adható ki, ellenben a fagylalt készítésére és árusítására szóló iparigazolványnak kiadását nevezettnek a cukrársági gyakorlati hatóságára szükséges képesítés igazolásától tette függővé:

O. A. részéről törvényes határidőben beadott felebezés következtében a kereskedelemügyi miniszter fölülbírálat alá vette s ennek eredményéhez képest a másodfoku véghatározat megváltoztatása mellett az elsőfoku véghatározatot érvényre emelte.

A határozat indokolása az, hogy a fagylaltkészítés nincsen képesítéshez kötve s egymagában az a körülmény, hogy tulajdonosan a képesítéshez kötött cukrárszok készítenek fagylaltot, nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a cukorkakészítők s kereskedők képesítés nélkül ne állíthassanak elő, ma már a magánháztartásokban is minden nehézség nélkül készíthetnek fagylaltokat. (Ker. Min. 53.345/1913. sz. hat.)

IRODALOM.

A magyar közgazdasági érdekképviseletek.

A modern gazdasági életben egyre nagyobb szerepet játszanak az ugynevezett érdekképviseletek, az egyes termelési ágak, mezőgazdasági, ipar, kereskedelem, vagy egyes szakmák egyesületi, testületi, amelyek azon célból alakultak, hogy az azonos foglalkozásuaknak érdekeit a kiállítókkal, a kormányval és hatóságokkal szemben képviseljék. Egyesek közülök a régi czéhek leszármazói és a czéh-hagyományokat képviselik, mint az ipartestületek és ipartársulatok, mások közülök szintén hatósági jelleggel bírnak, de már modern közszellem behatása alatt jöttek létre, mint a kereskedelmi és iparkamarák, végül mások teljesen az érdekeltek szabad elhatározásából jöttek létre. Ezek a szabad mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi érdekképviseletek.

Ezeknek az érdekképviseleteknek a száma már Magyarországon is több százra rug. Több közülök igen jelentékeny multra tekinthet vissza és fontos szerepük van a gazdasági élet irányításában. Mégis Magyarországon mindezeidig hiányzott egy olyan gazdasági természetű munka, amely általánosságban foglalkozott volna az érdekképviseletek kérdésével és egyenként ismertette volna az egyes társulatokat, egyesületeket. Ezt a hiányt van hivatva pótolni Tonelli Sándornak, a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkáranak most megjelent könyve, »A magyar közgazdasági érdekképviseletek«, amelyet az Országos Iparegyesület adott ki.

A tizenöt ives kötet tulajdonképpen két részre oszlik. Az első rész általánosságban foglalkozik az érdekképviseletek ügyével, mondhatni, azok természetrajzát adja. Ismerteti eredetüket, céljaikat, törekvésüket, eszközeiket, a tagokat, vezetőket, tisztviselőket, vázolja fejlődésük irányát és külön foglalkozik az érdekképviseleti tisztviselők nevelésének a kérdésével. A második rész a magyar érdekképviseletek fejlődéstörténetét nyújtja és sorra veszi az összes gazdasági jellegű egyesületeket, külön-külön is ismerteti történetüket, jelen állapotukat és a gazdasági politikában elfoglalt helyüket. Ez a rész nemcsak ismertető jellegű, hanem gyakorlati értékkel is bír, amennyiben tel-

Hirdelésekelfutányosan vesz fel a kiadóhivatal.

MARTIN J. T., BUDAPEST

Magyarországi kizárólagos képvisellete és egyedárusítója
a LUDWIG HUPFELD ACT.-GES. LEIPZIG
világégnék, Európa legnagyobb, legrégebb és leghíresebb
ZENELŐMŰ-GYÁRÁNAK

Igazgatási irodák és gyártelep: Városi raktaár és eladásli iroda:
VII., SZUGLÓ-UTCA 22. VIII., KENYÉRMEZŐ-U. 6.

PÉNZBEDOBASRA MEGINDULÓ

Önműködő Villamos Zenélő

Zenekarok, Zongorák, Automaták

a LUDWIG HUPFELD ACT.-GES. LEIPZIG

Berlin, Dresden, Frankfurt a M., Hamburg, Haag, Amsterdam, Wien, London, Páris stb.
világégné gyártmányai nélkül modern vendéglős
vagy kávé nem lehet meg.

Önmagukat kifizetik. Bő jövedelmi forrást képeznek.
Az üzleti forgalmat növelik. A vendéget szórakoztatják.
Kérje tehát ismertető füzetünket és árjegyzékeinket!
Tekintse meg városi mintaraktárunkat!
Hívjon meg bennünket személyes tárgyalásra!
Nincs vételkényszer! Nem okozunk költségeket!

Részletfizetési feltételeink kedvezők.

Áraink méltányosak.

Jótállásunk kimerítő.

Levélcím:
VII., SZUGLÓ-UTCA 22.

**MARTIN J. T.,
BUDAPEST**

Mintaraktár:
VIII., KENYÉRMEZŐ-U. 6.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

jes czimtırára a magyar gazdasági egyesületeknek, amit haszonnal kezelhetnek maguk az egyesületek és a hatóságok is. A kötet ára 3.50 korona.

Gazdasági ismertető a Balkán piacairól. A m. kir. Kereskedelmi Múzeum e napokban fejezte be előadásainak sorozatát, melyet a Balkánban, területi változások folytán módosult gazdasági helyzetbe került piacairól rendezett. A hó végén megindítja az üzleti közönség tájékoztatására szánt publikációs közreadását. Az intézet kiadmányá 15 füzetben, magyarórá képekkel és térképekkel fog megjelenni, oly időben, hogy minden üzletember, mielőtt tavaszi üzleti útjára indul, kézhez vehesse. A tizenöt füzet a következő címek alatt kerül ki a nyomdából: 1. Albánia. 2. Szkutari. 3. Durazzo. 4. Valona. 5. Uj-Szerbia. 6. Üszküb. 7. Monastir. 8. Mitrovica. 9. Prizren. 10. Uj-Görögország. 11. Szaloniki. 12. Kavella. 13. Seres és Dráma. 14. Campania (Karaferia, Vodena, Florina, Kastoria). 15. Canea. Az egész kiadmányt minden üzleti czég díjmentesen kapja meg, ha azt egy egyszerű levelezőlapon kéri. A szétküldés előkészítése szempontjából felkéri a Múzeum igazgatósága a Balkán piacai iránt érdeklődő czégeket, hogy igényüket mielőbb közöljék az intézettel.

KÜLFÖLD.

Etats Généraux du Tourisme.

(K. E.) A »Matin« napilap kezdeményezésére egy fölötté érdekes kongresszus tartatott Párisban a múlt évben.

E kongresszusnak — melyen több mint 2000 tag vett részt, — czélja mindazon problémák alapos tanulmányozása volt, amelyeknek a turizmus égetően szükségé vált fellendítése különös fontosságot kölcsönöz.

A francia nemzet huszadik századbeli renaissance-ának egyik legérdekesebb megnyilatkozása éppen a turizmus fellendülése. A francziák azért, hogy az országnak számtalan alig sejtett természeti szépségét felkutatva egymást megismerik, a nemzeti egység szilárdítását mozdítják elő. Az egész országot fölkeresve és a néppel megismerkedve, szétoszlaják az előítéleteket, véget vetnek sok czivodásnak és így a világbeke konszolidásán dolgoznak.

A turisták által a különböző országokban évenként elköltött pénzek hihetetlen összegekre rugnak: Németországban 5—600 millióra. Maguk az amerikaiak több mint 200 millió frankot hagyának Párisban.

Svájcban a szálloda-iparban befektetett tőkék meghaladják a 800 milliót és az évi forgalom több mint 300 millió. A francia Cote d'Azur szállodái 500 millió frankot képviselnek. A francia szálloda szindikátus szerint e szállodák 68%-a idegen kezekben van. Körülbelül 300 idényhotelben, melyeknek mindegyike több mint 75 alkalmazottal bir, az alkalmazottaknak 70%-a német, 12%-a svájci, 10%-a olasz és csak 8%-a francia. Párisban 10,000 szálloda-alkalmazott közt van 4000 német, angol és svájci, 2000 olasz, spanyol, osztrák, magyar stb.

E néhány adatból is kitünik, hogy a turizmus rendkívül nagyszámú és különböző jellegű kérdést tol napirendre, amelyek mind sürgös megoldásra várnak.

Ezek közt kiváló fontossággal bir magának a szálloda-iparnak ügye. Ez az ipar néhány országban, főleg Svájcban valóságos tudomány. Ausztriának 23 szálloda-iskolája van, ahol a tanárok 3000 tanulót oktatnak ki évenként. Hasonló iskolák vannak Németországban is, még pedig Berlinben, Drezdában, Frankfurtban, Münchenben stb.

Franciaországban ez iskolák még teljesen hiányoznak. A szálloda-iparoktatással kapcsolatos a szállodák létesítésének kérdése.

Svájcban a szállodák és bizonyos bankok között valóságos associatio fejlődött ki. Franciaországban egy szálloda-bank eszméje merült fel; egy nagy párisi pénzintézet hajlandónak is mutatkozott az ehhez szükséges tőkék előteremtésére, de a terv meghiusult.

A Millerand volt kereskedelemügyi és hadügyminiszter által a francia turizmus fellendítése czéljából létesített »Office National du Tourisme« ankétt rendezett, melynek eredménye annak konstatalása volt, hogy a francia szálloda-ipar is, ha megfelelő anyagi támogatásban részesülne, igen szépen fejlődésnek indulhatna.

Az 1913. évi július hó 22-iki törvény a szálloda warransról, e fontos czél szolgálatában áll.

Nem kevésbé fontos a turizmus szempontjából a közutak kérdése. A kerékpár után az automobil valósággal új életre ébresztette az országutakat, amelyeknek forgalma ez által megsokszorosodott. De éppen az országutakon szállingó számtalan automobil ezeket tetemes mértékben rongálja.

Ez okból a francia kormány az automobil-forgalmi adó létesítését tüzte ki feladatául. Ez az adó legalább némileg fedezné a francia kormány által az utak megjavítására kb. 600 millió frankkal előirányzott kiadásokat.

Ugyancsak a turizmus szolgálatában áll a helyi érdekű vasutak fejlesztése és főleg a természeti kincsek és műemlékek védelme. E szempontból említésre érdemes az 1906. évi április hó 27-iki törvény, mely a természeti szépségeket az ipari vállalatok pusztításaival szemben védelmezi; az 1910. évi április hó 20-iki törvény a műemlékek mentén elhelyezett hirdetésekéről; és végül az 1912. évi július hó 12-iki törvény a »panneaux réclame«-nak nevezett hirdetések prohibítív jellegű megadóztatásáról. A kongresszus a turizmusra vonatkozó legfontosabb és legkülönfélébb kérdéseket vette alapos tanulmány tárgyává. Határozatait a kormánynak és a parlamentnek tudomásvétel és tanulmányozás végett fel fogja terjeszteni.

A kongresszusnak, melynek megnyitásán a köztársaság elnöke is megjelent, diszelnöke Thierry közmunkaminiszter volt, igazgatósága pedig a francia közelet legkiválóbb személyiségeit foglalta magában.

TRADE MARK

VÉD-JEGY

BORHEGYI F.

BORKERESKEDÉS

Budapest, V., Gizella-tér 4. (Saját ház.)
Pinczék: Budafokon és V., Gizella-tér 4.
Te. e. on: 35-19. Flóki. z. le: V. Egyetem-
utca 2. szám alatt. Te. e. f. on: 10-50.

Borhegyi bor

Alánlja a legobb: francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőrt set gyári áraikon. Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legutányosabb áron szolgáltatta. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

A KONYHA.

Terra Incognita.

Melyek a mai vendéglői (köz) élelmezés hátrányai és hogyan lehetne azokon segíteni?

Irta: Löhnert Mátyas

szakácsmester, a budapesti Hungária nagyszálloda konyhafőnöke a Magyar Szakácsok Köre elnöke.

A Magyar Szakácsok Köre által a Gluck Frigyes-díjjal kitüntetett pályámú.

VI.

Racionális étrendek.

I. Reggeli:	Fehérje	Zsír	Szén-hydrát	A használt tabella mely könyv szerint
300 cm ³ tejes kávé:				
200 cm ³ tej	7:52	7:32	9:84	Bókay
30 gr. cukor	—	—	28:80	Biedert
Vajas kenyér és szőlő:				
100 gr. barna kenyér . . .	6:11	0:43	46:93	Disqué
10 » vaj	0:09	8:30	0:05	Rubner
100 » (1 fűrt) szőlő . . .	0:60	—	14:40	Biedert

Ebéd:

Kelvirág leves:				
100 gr. carfiol	2:50	0:40	5:00	Biedert
5 » vaj	0:04	4:15	0:02	Rubner
1 drb. tojás	0:89	0:11	7:42	Bókay
10 gr. liszt	3:00	5:00	—	Biedert

Borjuvelő rántva, sóskafőzelék:

100 gr. (1/2) borju velő . . .	8:79	8:21	—	König
100 » sóska	2:42	0:48	0:37	Bókay
10 » liszt	0:89	0:11	2:42	»
20 » zsemlyemorzsza . . .	1:60	0:20	15:40	Biedert
1/2 tojás	3:00	5:00	—	»
10 gr. zsír	0:02	9:98	0:02	König
25 cm ³ tejfel	0:92	6:42	0:90	Rubner

Kenyér, alma-compót és sült gesztenye:

50 gr. fehér kenyér	4:50	0:50	29:75	Disqué
200 » alma	0:72	—	24:08	»
20 » cukor	—	—	19:20	Biedert
200 » (10 drb.) gesztenye	11:00	2:80	76:60	»

Ozsonna:

Lefőlözött tej, zsemlye:				
200 ccm ³ tej	6:22	1:48	9:50	Disqué
40 gr. fehér kenyér	3:80	4:00	23:80	»

Vacsora:

Felsál szelet, burgonya purée:

100 gr. sovány marha hus	20:00	4:00	—	Disqué
50 » hagyma	1:00	—	5:50	König
300 » burgonya	4:65	0:27	60:09	»
100 ccm. tej	3:11	0:74	4:75	Disqué

Kenyér, sajt:

100 gr. fehér kenyér	9:00	1:00	59:50	»
50 » groyer sajt	13:81	10:27	—	Bókay

Az itt felsorolt tápszermennyiségekben a tápanyagok következőképpen oszlanak meg:

Fehérje	116:00 gramm
Zsír	81:17 »
Szénhydrát	449:34 »

Az összes értéke: 3072:77 kaloria.

II. Reggeli:

Tea tejjel, tojás:

50 ccm ³ tej	1:70	1:80	2:40	Rubner
30 gr. (6 kocka) cukor . . .	—	—	28:80	Biedert
1 drb tojás	6:00	5:00	—	»

Piritott kenyér, vaj, méz:

50 gr. piritott kenyér . . .	4:00	0:50	38:50	Biedert
10 » vaj	0:09	8:30	0:05	Rubner
50 « méz	0:60	0:01	36:86	Disqué

Ebéd:

Áttört ápkakása leves:

100 gr. árpakása	11:00	1:90	70:00	Biedert
1 tojássárgája	3:00	5:00	—	»
50 ccm ³ tej	1:70	1:80	2:40	Rubner

Ponty rántva, burgonya salátával:

150 gr. pontyhus	32:79	1:64	—	Bókay
1/2 tojás	3:00	2:50	—	Biedert
20 gr. zsemlyemorzsza . . .	1:60	0:20	15:40	»

Kenyér, vaníliás pudding boros chaud:

40 » fehér kenyér	3:60	4:00	23:80	Disqué
30 » liszt	3:00	0:30	21:60	Biedert
30 » cukor	—	—	28:80	»
10 » vaj	0:10	8:20	—	»
2 drb tojás	12:00	10:00	—	»
100 ccm. tej	3:40	3:60	5:00	»
1 drb tojás	6:00	5:00	—	»
15 gr. cukor	—	—	14:40	»

Vacsora:

Macaroni csöben sülvé:

100 gr. macaroni	8:20	4:50	76:00	Biedert
50 ccm. tejfel	1:85	12:85	3:50	Rubner
20 gr. parmesensajt	6:53	1:68	—	Bókay

Aszalt szilva, kompot:

200 » (10 szem)aszaltszilva	2:96	—	96:50	König
15 » cukor	—	—	14:40	Biedert

A tápanyagok a következőképpen oszlanak meg:

Fehérje	110:12 gramm
Zsír	78:78 »
Szénhydrát	478:81 »

Az összes érték: 3147:26 kaloria.

III. Reggeli:

Tea tejjel:

50 ccm ³ tej	1:70	1:80	2:40	Rubner
30 gr. cukor	—	—	28:80	Biedert

Sült szalonna, barna kenyér:

50 » szalonna	5:71	43:80	—	König
100 » barna kenyér	6:11	0:43	46:93	Disqué

Ebéd:

Husleves rizszsel:

50 gr. rizs	3:71	0:44	38:50	Bókay
150 » marhahus	30:00	6:00	—	Disqué
200 » keltáposzta	3:78	0:40	9:74	»

Megrendeléséknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Marhahus kelkáposzta főzelék t

20 gr. liszt	1:78	0:22	14:84	Bókay
10 » zsir	0:02	9:98	0:02	König
100 » kenyér	9:00	1:00	59:50	Disqué

Ságó felfújt:

50 gr. ságó	0:04	—	43:00	Biedert
20 » cukor	—	—	19:20	»
100 » ccm ³ tej	3:76	3:66	4:92	Bókay
1 drb tojás	6:00	5:00	—	Biedert

Ozsonna:

Tej, kétszersült:

30 gr. kétszersült	4:05	2:25	20:70	Biedert
250 ccm ³ tej (lefőlőzött)	7:70	0:56	12:50	»

Vacsora:

2 lány tojás, sonka, kenyér:

2 drb tojás	12:00	10:00	—	Biedert
50 gr. sonka	10:50	4:15	—	»
100 » fekete kenyér	6:11	0:43	46:93	Disqué

Gyümölcs:

100 gr. (1 drb) alma	0:36	—	12:08	Disqué
100 » (5 ») füge	4:00	1:00	52:00	König

A tápanyagok a következőkép oszlanak meg:

Fehérje	116:33	gramm
Zsir	91:12	»
Szénhidrát	408:08	»

Az összes értéke: 2997:49 kaloria.

IV. Reggeli:

300 ccm³ tejes kávé:

100 ccm ³ kávé				
200 » tej	7:52	7:32	9:84	Bókay

2 vajás zsemlye:

(4 kocka) 20 gr. cukor	—	—	19:20	Biedert
(2 drb) 80 gr. zsemlye	2:20	8:00	47:60	Disqué
20 gr. vaj	0:18	16:80	0:10	Rubner

Ebéd:

Paradisom leves rizszel:
(300 ccm³)

20 gr. liszt	1:78	0:22	14:84	Bókay
5 » zsir	0:01	4:99	0:01	König
5 » cukor	—	—	4:80	Biedert
20 » rizs	1:48	0:16	15:40	Bókay
100 » paradicsom	1:00	—	4:00	König

Borju szelet, sárga répa főze-
lékkel, kenyér:

100 gr. borju hus	19:76	0:82	—	Bókay
10 » zsir	0:02	9:98	0:02	König
300 » sárga répa	3:12	0:68	28:20	Disqué
10 gr. liszt	0:89	0:11	7:42	Bókay
5 » vaj	0:04	4:15	0:02	Rubner
5 » cukor	—	—	4:80	Biedert
100 » fehér kenyér	9:00	1:00	59:50	Disqué

Almás rétes:

200 » alma	0:72	—	24:08	»
20 » cukor	—	—	19:20	Biedert
5 » zsir	0:01	4:99	0:01	König
100 » liszt	8:91	1:11	74:28	Bókay
10 » mazsolaszőlő	0:20	—	6:2	König

Vacsora:

Bogrács gulyás burgonyával:

100 gr. félkővér marhahus	20:00	4:00	—	Disqué
10 » hagyma	0:20	—	1:10	König
300 » burgonya	4:33	0:27	60:09	»
150 » fehér kenyér	13:50	1:50	89:25	Disqué

Neuchateli sajt:

50 sovány sajt	17:48	5:68	2:70	Disqué
--------------------------	-------	------	------	--------

Fehérje	117:65	gramm.
Zsir	71:73	»
Szénhidrát	493:66	»

Az összes értéke 3173:46 Kaloria.

(Folyt. köv.)

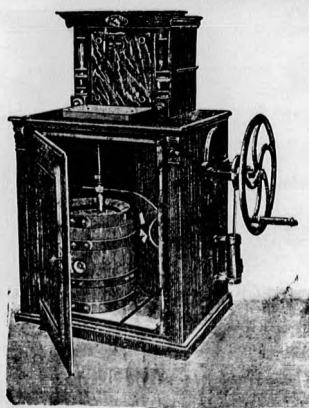
RAKTÁR:

Budapest, VI., Teréz-körút 7

KOTÁNYI PAPRIKA

RAKTÁR:

Szeged, Kárász-utca 5.

Teljes italmérési berendezések, :-:-:
sorkímérő - készülékek,
 folyékony szénsavval vagy légnyomással való üzemre,
 pálinka-, sör- és borkímérő-pultok,
 kímérőcsapok, vezelékek és az összes szerelvények

**Dr. Wágner
 és Társai**

Budapest, IX. ker.
 Tinódy-utca 3. sz.
 elsőrendű különlegességi
 gértármánya.

Legnagyobb gyár e szakmában
 Tessék 18. sz. árjegyzékünket kérni

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ minden pénteken

fársas reggelit tart.

1914. évi február hó 6-án: *Palkovics Ede* vendéglőjében (Angol király-nő-szálloda, IV., Deák Ferenc-u. 1. sz.)

1914. évi február hó 13-án: *Frenreisz István* vendéglőjében (VIII., József-körút 56. sz.)

1914. évi február hó 20-án: *Oláh Gyárfás Mihály* vendéglőjében (VII., Erzsébet-körút 27. sz.)

1914. évi február hó 27-én: *Fudorovits István* vendéglőjében (IV., Irányi-u. 17. sz.)

Mielőtt szükségletét valódi hegyi

MÁLNASZÖRPBEN

fedezné, kérjen mintázott ajánlatot

STEINER és LÖWY

első besztercebányai hidraulikus gyümölcsajtoló- és szörpgyártó

BESZTERCEBÁNYÁN.

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (VII., Várház-körút 4. Telefon 11—24.) *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fiókküzet: IV., Kishid-utca 7. (Telefon 11—48.)

VEGYES HIREK.

Vendéglősök bálja. A »Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata« bálirendező bizottsága f. évi január hó 17-én tartotta Kittner Mihály elnöke alatt első ülését, amelyen Bokros Károly, Wilburger Károly, Gundel Károly, Frenreisz István, Holub Rezső, Walter Károly szakiskolai igazgató, F. Kiss Lajos szerkesztő, Frenreisz Antal, Poppel Miklós titkár, Kovács E. M., Jajczay János, Kittner János, Waltz György, Szabó Imre, Kedvessy Nándor, Blaska János, Oláh Gyárfás Mihály, Horváth Dániel és Bayer János stb. bizottsági tagok jelentek meg. Kittner Mihály elnök megnyitván az ülést, üdvözli a megjelenteket, megállapítja a határozatképességet, a jegyzőkönyv vezetésére felkéri a titkár, hitelesítésére Szabó Imre és Waltz György bizottsági tagokat. A bizottság a titkár által előterjesztett napirend tárgyalása során elhatározta, hogy az ipartársulat bálját a székesfővárosi Vigadó összes helyiségeiben *f. évi márczus hó 11-én (szerdán)* tartja meg, majd Frenreisz István jelentéséből örömmel vette tudomásul, hogy a rendező bizottsági elnöki tisztelet az ipartársulati választmány felkérésére Kittner Mihály vállalta magára és hogy a bálányai tisztelet Glück E. Jánosné urnó, akit erre küldöttség kért fel, fogadta el. A bál díszelőnöki lesznek: dr. Bárczy István polgármester, Gundel János t. ipartársulati elnök, Glück Frigyes ipartársulati elnök, Bokros Károly orsz. nyugdíjgyesületi elnök, Malosik Antal t. ipartársulati elnök. Tiszteletbeli elnökök: Burger J. Károly, Dökker Ferencz, Frenreisz István, Francois Lajos, Glück E. J., Littke Ernő, Kommer Ferencz, Müller Antal, Palkovics Ede, Pelzmann Ferencz, Petánovits József, Pfender Emil, Sente Imre, Simon Pál, Walter Károly. Aelnökök: Holub Rezső, Kövári Jenő. Pénztárnok: Wilburger Károly. A fogadó bizottság elnöke: Oláh Gyárfás Mihály. Czigánybíró: Waltz György. A bál tiszta jövedelmének 10%-a a nyugdíjgyesület, 10%-a a munkanélküli alkalmazottak segélyalapja, 10%-a az ingyenes munkaközvetítő — a többi a szakiskola javára fog fordítani.

„ADRIATICA“

OOGNAO LEPÁROLÓ R. T.

FIUME.

Különlegesség:

„FIUME COGNAC MEDICINAL“

(„Fiume“ szőlőgye és I. díjnyertes ügyleti)

Vendéglősök munkaközvetítője. A »Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata« ingyenes munkaközvetítő intézete most tette közzé az 1913. évről szóló számadásait. Ezek szerint a *bevételek* a következők voltak: Tagdíjakból 13258 K, báljövdelemből 967 K 85 f., kamat 16 K 42 f., kölcsön a szállodások stb. munkaadó egyesületétől 2041 K 37 f., összesen 16283 K 64 f. — *Kiadások:* házbér 3786 K, Zsovák fizetése 3120 K, Kosza fizetése 3120 K, Berényi fizetése 1200 K, Friedl fizetése 960 K, Boldizsár fizetése 680 K, Zsovák pauszálé illetménye 1700 K, Rendkívüli 300 átmeneti kiadások 754 K 74 f., tagszerzési jutalék létszám beszéd jutaléka 662 K 90 f., összesen 16283 K 64 f. — A jelentést *Kovári Jenő* elnök és dr. *Nagy Sándor* jogtanácsos adták ki.

Vacsora az Emke-kávéházban. *Wassermann Mór*, a Rákóczi-utói Emke-kávéház tulajdonosa f. évi január hó 16-án kávéskartársai tiszteletére kávéháza souterrain-helyiségének külön termében fényes vacsorát adott, amelyen Bánó Dezső, Bayer Marcel, Berger Leó ipartársulati tiszt. alelnök, Brück Károly, Gál Arnold, Gárdonyi József szövetségi alelnök, Reiner Mór, Sachs Odón, Spolarits György, Steuer Marcel, Strausz Miksa, Upor József ipartársulati alelnök, Weingruber Ignác ipartársulati elnök, Weisz Bertalan, dr. Kemény Géza tiszt. főtítkár, F. Kiss Lajos szerkesztő vettek részt. Górecky Zsigmond IV. ker. előjáró, Mészáros Győző és Seiffert Antal ipartársulati alelnök levélben mentették ki elmaradásukat. A vacsorának, melyet egészen ötletszerűen két hasonló összejövetel előzött meg a New-York és Mészáros Central-kávéházában, bevallott célja az Emke-konyhájának bemutatása és a kartársi összetartás ápolása volt, ami a vacsora menüjében és az elhangzott felszólalásokban kifejezésre is jutott. Sok szó esett a kávéipartársulat közeledő százéves jubileumának megünnepléséről, amelyre névze a legkülönbözőbb eszmék kerültek megvitatásra. A vacsorán az első beszédet Weingruber Ignác ipartársulati elnök mondotta, szívélyes szavakkal köszönve meg azt az igaz magyar vendégszeretetet, mellyel a vendéglátó házigazda vendégeit fogadta, majd hízgelő elismeréssel honorálta *Wassermann Mór* kiváló szak tudását, amellyel az atyai üzletet nemcsak megtartani, hanem a fejlődés legmagasabb fokára emelni tudta. *Gárdonyi József* szövetségi alelnök lendületes szavakkal a baráti szeretet ápolására emelte poharát, amelyet őszinte szolgálata igaz örömmel és lelkesedéssel tölti el. *Steuer Marcel* felszólalásában a haladás eszméinek erejét fejtegette, hangoztatván, hogy a kávéiparban is rendszeres munkásságot kellene kifejteni, hogy bizonyos újítások, minő például a meleg vacsorák felforgatása a kávéházakban, minő népszerűbbékké tessenek. *Upor József* a kávéipar iránti szeretetéről beszélt, dr. *Kemény Géza* pedig gyönyörű indoklással a vendéglátó házigazda néhai atya emlékének szentelt kegyeletes szavakat. Még *Bánó Dezső*, *F. Kiss Lajos*, *Spolarits György*, *Brück Károly*, *Sachs Odón*, *Berger Leó*, *Reiner Mór*, *Gál Arnold*, *Bayer Marcel* mondtak nagy tetszéssel fogadott beszédek, mire az est a késő éjjeli órákban a legjobb hangulatban véget ért. A vacsora ételsora a következő volt: Olio á lesagnone. Saumon froid á la Genoise. Selle de chevreuil á la crème — Baies de myrtilles — Purée de marons. Poulard farcis á la Italien — Lyalde grec. Asperges

Megrendeléséknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozní.

branches sauce Mousline. Pommes á la Parisienne. Risolles Chester. Bombe au chavlat. Pâtisseries á la Emke-Café.

Iparengedélyek. A székfőváros kerületi előljárásságai, mint elsőfoku iparhatóságok 1914. évi január 1-től 1914. január 15-ig a következő iparengedélyeket adták ki, illetve a következő áthelyezéseket és megszűnéseket vették tudomásul: *Új iparengedélyek:* Pávidi Ferenc, II. Zsigmond-u. 1. sz. vendéglő. Kelemen Jánosné, III. Szépvölgy-u. 76. sz. vendéglő. Pataki A. János, IV. Régióposta-u. 11. sz. vendéglő. Stigl-vendéglő. Nagy István, VI. Répentyű-u. 30. sz. vendéglő. mayer Andrásné sz. Ráski Zsuzsanna, VI. Hajdu-u. 10. sz. Művészklub, VI. Rózsa-u. 61. sz. vendéglő. Porjesz Adolf, VI. Teve-u. 55. sz. vendéglő. Vankai József, VI. Váci-u. 165. sz. vendéglő. Totisz Sándor, VII. Rottenbiller-u. 35. sz. kávéház. Radványi Béla, VII. Dohány-u. 56. sz. kávéház. Steiner Löw, VII. Nyár-u. 30. sz. fogadó. Özv. Gneht Józsefné, Murányi-u. 57. sz. vendéglő. Braun Béla, VII. Erzsébet-kört 53. sz. kávéház. Nagy Gábor, VII. Wesselényi-u. 69. sz. vendéglő. Friwald Róza, VII. Komocsi-u. 33. sz. vendéglő. Tarnóczy Márk, VII. Kertész-u. 25. sz. fogadó. Janzso István, VII. Kerepesi-ut 36. sz. vendéglő. Németh Pál, VII. Klauzál-u. 2. sz. vendéglő. Markstein Berci, VII. Akácfa-u. 45. sz. kávéház. Dankó János, VII. Hungária-kört 184. sz. vendéglő. Gömböcz József, VIII. Szigony-u. 30. sz. vendéglő. Tapolcsányi Géza, VIII. Karpfenstein-u. 37. sz. vendéglő. Rendes Sándor, VIII. József-kört 16. sz. szálloda. Holländer Mihály, VIII. Doboz-u. 21. sz. vendéglő. Stern Mór, VIII. Aggteleki-u. 7. sz. szálloda és kávéház. Özv. Wurm Vilmosné, IX. Lónyay-u. 11. sz. vendéglő. Garaicsky Pál, IX. Soroksári-u. 51. sz. vendéglő. — *Üzletáthelyezések:* Domschitz Józsefné sz. Tassberger Klotild vendéglő, I. Zugligeti-ut, Fácántelep alól II. Zárda-u. 24. sz. alá. Tóth György vendéglő, Hungária-ut 79. sz. alól VI. Agyag-u. 110. sz. alá. Gömböcz József vendéglő, VII. Vörösmarthy-u. 52. sz. alól VII. Szigony-u. 38. sz. alá. Pentz Jakab vendéglő, Baross-u. 100. sz. alól Baross-u. 80. sz. alá. — *Üzletmegszüntetések:* Kovaliszky Kálmán, II. Zsigmond-u. 1. sz. vendéglő. Hecht György, III. Szépvölgy-u. 34. sz. vendéglő. Kévtz Árpád, V. Hold-u. 25.

sz. vendéglő. Sárkány J. József, VII. Dohány-u. 40. sz. fogadó. Nika Károlyné, VII. Dob-u. 50. sz. vendéglő. Schmeisz Edéné, VIII. Losonczy-u. 9. sz. vendéglő. Leheti József, IX. Csarnok-tér 5. sz. vendéglő.

A magyar pezsgő térhódítása. Lapunk múlt évi november hó 15-iki számában ugyanezen czímen adtunk hírt arról, hogy az Osztrák Tengerhajózási Társaság »Kaiser Franz Joseph I.« nevű hajójának első délamerikai útja alkalmából *Buenos Airesben* rendezett diszebeden a *Törley-pezsgőgyár pezsgőit szolgálták fel.* Akkoriban a tényről, mint a magyar ipar dicsőségéről, mint a Törley-pezsgőgyár kiváló produkáló képességéről és ezzel járó világraszóló sikereinek bizonyítékáról emlékeztünk meg, mely e pezsgőgyár szakavatottságát legjobban jellemzi és élénken szól ezen elsőrendű iparvállalatunk magas színvonalon álló versenyképessége mellett is. Épp ezért csak öszinte örömmel regisztrálhatjuk mi is a napilapok ama híret, hogy most — imjdon néhány héttel ezelőtt a legelső magyar Dreadnoughtot, a »Szent Istvánt« nagy és országos ünnep keretében vízre bocsátották, ezt a hajóóriást, mely teljes egészében magyar alkotás és a nevelés is a magyarság és a magyar ipar diadalát hirdeti, az intéző körök hangsúlyozott kívánságára és szakítva a szokással *nem francia, hanem magyar pezsgővel keresztelték meg.* A Törley-pezsgőgyár ezen újabb világraszóló sikere följegyzésre méltó dolog és csak igazolás annak az általános elismerésnek, amelyben ezen ipartelep oly gyakran és méltán részesült már eddig is.

Az irászakértők tévedése. Bilkei Alajos, az »Artézia« volt pénztáros, Hölle Márton vezérigazgatót azzal vádolta, hogy neki egy becsületsértő levelet írt. Az irászakértők megvizsgálták a levelet és azt Hölle Márton kezeirésével hasonlónak találták, mire a járásbíróság a levél íróját 40 korona pénzbüntetésre ítélte. Főlebbesztés folytán a közelmúlt napokban került tárgyalás alá ez az ügy a törvényszék főlebbviteli tanácsánál. Hölle Márton Baumfeld Lajos dr. ügyvéd képviselte. A törvényszék a felmutatott orvosi bizonyítványokból kétségtelenül megállapította, hogy Hölle Márton a kérdéses időben nem is volt abban a helyzetben, hogy

IFJ. LŐWY ADOLF ÉS TÁRSA

Az Első Pilseni Részvény
Sörfőzde, valamint a
"Spatenbräu" Gabriel
Sedlmayr müncheni cég
♦ vezérképviselete. ♦

A „Spatenbräu“ Öfelsége
mindennapi itala, kiváló
tápjegényél és dus maláta
tartalmánál fogva az első-
rangú szakorvosok és ta-
nárok által mindenkinek
a legmelegebben ajánlva
és így bátran nevezhető a
♦ sörök királyának. ♦

Palackokban pasteu-
rizálva is árusítottak.

Alképviselleteket min-
denütt létesítünk ♦

Reflektánsok küldjék be
ajánlataikat: IFJ. LŐWY
ADOLF és TÁRSA céghez
VI., Lőportár-utca 13. sz.
Távbeszélő: 144-00 és 79-87

Páratlan olcsó ajánlat Vászon- és damast-árakban

Szállodás és vendéglős urak figyelmébe!

	Kor. érték
1000 db lenvászon lepedő 220/150 dbja . . .	3.—
2000 « Kárpáti « 230/150 « . . .	4.—
3000 « nehéz damast abrosz 150 150 dbja . . .	3-4.50
2000 « « « 180/150 « . . .	5.—
1500 « « « 220/150 « . . .	5.50
3000 « « 12 személyes 300/150 « . . .	6.50
3600 tct. egész nehéz damast szalvetta 60/60 tct. . .	6-7.50
2000 « « « 70/70 « . . .	10.—
6000 db kerti abrosz minden színben . . .	3.—
3000 tct. dupla damast törülköző 60/120 tctja . . .	12.—
6000 db szegélyes nagy párnahuzat dbja . . .	2.50
3500 « « kis « . . .	1.50
2500 « « paplanhuzat 130/180 dbja . . .	6.—
6500 tct. vászon pohár- és edénytörölő tucatja . . .	6.—
1500 db angol flanel takaró 200/130 dbja . . .	6.7.—

Deutsch Ferenc

vászon- és damast áruhaza, szállodások és
vendéglősök szállítója
BUDAPEST, VIII., MUZEUM-KÖRÜT 10. SZ.

A'lapítási év 1895. ☎ Telefon: József 4-60.
A fenti mennyiség állandóan raktáron. !!!

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

egy ilyen levelet irhasson, mert jobb keze súlyos izomgyuladásban volt, ami neki a levél írását lehetetlenné tette. Ily körülmények között a törvényszék megsemmisítette az ítéletet és Hölle Mártont fölmentette.

Genfi bál. A »Szállodai és vendéglői alkalmazottak genfi szövetsége magyarországi egységszülétének budapesti osztlálya« f. évi február hó 9-én, hétfőn este fél 11 órakor a Royal-szálloda termeiben saját segélypénztára, a budapesti vendéglősök szakirányú tanonciskolája és a genfi egylet központi segélypénztára javára bált rendez. A rendező-bizottság élén Gundel János, Glück Frigyes, Müller Antal, Petánovits József, Malosik Antal diszelnökök, Baár József, Dökker Ferencz, Horváth Nándor, Pelzmann Ferencz, Gundel Károly, Benedek Rafael, Francois Lajos, Kovács E. M., Mitrovácz Adolf, Walter Károly, Holub Rezső, Glück E. J., Szenté Imre, Katona Géza, Dr. Walter Károly tiszteletbeli elnökök, Kommer Ferencz bálelnök, Marencsics Ottó, Haas Imre, König Jakab, Bunzlauer Ernő, Grosz Samu alelnökök, Skrbeck Artur, Herg Ferencz, Balogh János, Makray László, Wohlmuth Dezső titkárok, több ellenőr és pénztáros, Kommer Béla főpénztáros, Kutassy Lajos főrendező és egy száztagu rendező-bizottság állanak. Személyjegy 3, családjegy 6 korona. Pénzküldemények Kommer Béla főpénztáros címére (Budapest, IV., Vadászkiirt-szálloda) küldendők.

Pécsi vendéglősök bálja. A »Pécs-baranyamegyei szállodások, vendéglősök és kávécsok ipartársulata« f. évi február hó 5-én a Nőegylet helyiségeiben zártkörű bált rendez, melynek tiszta jövedelmét a pécsi vendéglősök szakirányú tanonciskolája és az orsz. vendéglősmenhely közt fogják felosztani. A rendező-bizottság élén *Radocsay* Imre elnök, *Cserta* Antal alelnök, *Kregecz* Agoston várm. elnök, *Bradánovits* Elek várm. alelnök, *Litke* József, *Mayer* Lajos, *Zelms* Lajos, *Nick* A. K., *Balogh* György, *Pain* Emil, *Sugár* Ernő, *Sugár* Miklós, *Madarász* Béla, *Fichtl* Ignác tiszteletbeli elnökök, *Szamp* Ádám pénztáros, *Kovács* József táncrendező állanak.

Ampère-bál. Rendkívül sikerült, pompás hangulatu bált rendeztek az Egyesült villamosági rt. tisztviselői f. évi január hó 17-én a Royal-szálloda disztermében. A bálányai tisztséget *Erger Gyuláné* és *Aschner Lipótné* töltötték be, a rendezők élén *Sonkovits János* állott. A bál egyik különlegessége volt az apró elemmel is ellátott, villamos körtékből kombinált, izléses táncrend. A nagyszámu előkelő közönség feszelen hangulatban, a késő reggeli órákig maradt együtt, sokszor ismétlélvén meg Zerkovitz Bélának külön ez alkalomra irt tangózenészmát.

Az Egyetértés Sport-Club f. évi január hó 20-án kedden este tartotta meg idei táncmultságát a Savoy-szálló fényes és erre az alkalomra pompásan díszített nagytermében. Tizenegy óra tájban már egészen megtelt a ragyogóan kivilágított helyiség a bálozó hölgyekkel, akiket a sportban edzett ifjak ugyancsak buzgón foglalkoztattak a kitünő czigánybanda muzsikájára. A hangulat mindvégig kedélyes volt s az intím multság vendégeinek igen nagy részét még a késői reggeli órák is ott találták. Jelen voltak: *Asszonyok*: Zilahi Imréné, Pajtás Sándorné, Varga Jánosné, Nagy Imréné, Szántó Béláné, Holló Jánosné, özv. Cseregy Imréné, Nánássy Pálné, Neiben Endréné, Szigeti Mártonné, Haas Imréné, özv. Cvetoicsné, Moskovicz Hugóné, Beer Lászlóné, Békés Gyuláné, Tóth Istvánné, Vincze Sándorné, Fejér Lászlóné, Schwarcz Gusztávné, Neumann Béláné, Szinai Béláné, Varga Istvánné,

GYORSSZÜRŐ

EGYSZERSMIND

FEJTŐ TÖLCSÉR

Vendéglős, korcsmáros és kávécs urak figyeimbe

Tisztelt kártársaim különös figyeimbe ajánlom az általam feltalált és szabadalmat nyert gyorsszűrő tölcsermet, mely a jelkor leg-tökéletesebb ilyen készülete. Alkalmas mindennemű italok szűrésére, s igen nagy munkát fejt ki.

Ára utánvét mellett, díjmentesen szállítva K. 4.50.

Megrendelések **Vermes Dávid** vendéglős **Karánsebes** intézendők

özv. Schwarczné, Sticker Jánosné, Böde Pálné, N. Kiss Antalné, Répásy Lajosné, Kutassy Imréné, Kovik Gusztávné. — *Leányok*: Zilahi Erzsike, Tóth Mariska, Pajtás Irénke, Schmir Annuska, Kupez Mimike, Nagy Lilike, Heller Erzsike, Heller Mariska, Somogyi Tera, Cseregy Irma, Öcs Honka, Müller Manczika, Neiber Rózsika, Schwarcz Hermin, Gombai Bözsike, Evetovics Manczi, Lakatos Ilona, Szabados Mariska, László Emike, Szarvas Ilonka, Bedő Erzsike, Fejér Zsazsa, Laczkó Erzsike, Kodra Babus, Weisz Szerén, Weisz Irénke, Sticker Emmus, Sticker Annus, Sticker Irma, Misner Gizella, Szakács Katóka, Nánássy Incki (Nagyvárad), Vizvári Irénke (Lajosmizse).

A korcsmai hitel a fővárosban. Az uzoráról és káros hitelügyletekről szóló 1883. évi törvény alapján minden törvényhatóság a saját területére nézve évről-évre maga állítja meg a korcsmai hitelt. Budapest székesfőváros törvényhatósága saját hatáskörében az 1914-ik évre a főváros területén négy koronában állapította meg a korcsmai hitelt. Ennél többet sem korcsmáros, sem pálinkamérő nem hitelezhet a fogyasztónak. Aki e rendelkezést szinlelt ügylet, vagy másféle ürügy alatt kijátsza, kihágást követ el és a törvény értelmében száz koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtható.

Az Adria pinczérei. A belügyminiszter — mint Fiuméből jelentik — rendeletet bocsátott ki, melyben kimondja, hogy az Adria tengerhajózási társaság hajtóin alkalmazott pinczerekre és egyéb hasonló alkalmasokra az 1909. évi II. tör-

ÜVEGÁRUK

kávéházak,
vendéglők és
szállodák részére

Első Magyar Üvegyár rt.
Budapest, V. Gizella-ter 1.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

BORELADÁS !!

Gróf Károlyi László képosztás-megyéri uradái ma 1912 és 1913 évi

Saját termésű
borainak eladását
megkezdette!!

Kapható minden szombaton és esetleg más napokon délelőtt, az urada om képosztás-megyéri pincéjében 50 liternél nagyobb mennyiségben, amíg a készlet tart. Bővebb felvilágosítást az uradalmi Iroda Képosztás-Megyeren nyujt. Telefon 85-49

vényezik intézkedéseit nem kell alkalmazni. A miniszter ezeket nem minősíti kivándorlóknak és így felmenti őket azon kötelezettség alól is, hogy az utlevél váltásánál biztosítékok helyezzenek letébe.

Szegény asszonyok szállója. Égető szükségét fog legálább is kérésben kielégíteni az az új népszálló, mely néhány hét múlva nyílik meg Londonban. A szállóba »Mary Curson Hotel nők számára« nevet fogja viselni és több mint ötven nő fog benne ideiglenes szállást kapni. Egy szép tiszta, világos világitással felszerelt kis hálószoba egy éjjelre körülbelül 50 fillérbe kerül s erre mindenki igényt tarthat, aki a szállóban tisztességesen viseli magát. Van néhány nagyobb szoba, ahol gyermekágyak is vannak, ezek valamivel többbe kerülnek. A szállóba fel van szerelve közös mosdóteremmel, fürdővel, konyhával, ahol a lakók főzhetnek; mosókonyhával és végül egy közös olvasószoba.

Az osztrák államvasutak az idegenforgalomért. Az osztrák államvasutak rendkívül élénk tevékenységet fejtenek ki az idegenforgalom fejlesztése érdekében és időnként jelentéseket adnak ki az elért eredményekről. A leghathatósabb intézkedéseknek bizonyultak a következők: A tisztviselőket állandóan buzdítják az idegen nyelvek tanulására és rendszeresen támogatják külföldi tanulmányutjaikban, amelyek nemcsak a külföldi nyelvek elsajátítását célozzák, hanem azt is, hogy a helyszínen tanulmányozzák az idegenforgalom eme-

lésére alkalmas eszközöket. Az államvasutak eddig hét ország fővárosában idegenforgalmi irodákat állítottak fel és ezeknek számát fokozatosan gyarapítani fogják. Mozgófényképet készítettett az ország szebb vidékeiről és ezeket díjtalanul bocsátja az érdeklődők rendelkezésére. A nevesebb forgalmi helyekre díjtalanul küld művészi kivitelű, illusztrált honismertető könyveket, részvesz továbbá az összes nemzetközi kiállításokon és ott erős propagandát fejt ki céljai érdekében. A jelentősebb helyekre és téli sporthelyekre harmincz napos menetérti jegyeket bocsát ki és általában nagy agilitással működik az idegenforgalom emelése és fejlesztése tekintetében.

Házi mozgógép című, lapunk mai számában foglalt hirdetésünkre külön is felhívjuk olvasóink b. figyelmét. Vendéglőseink és kávéasaink minden nagyobb anyagi befektetés nélkül ezen »PatheKok«-készülékek beszerzésével egy oly egészen új, modern és kellemes szórakoztatást nyújthatnak vendégeiknek, mely ezekre állandó vonzerőt gyakorol, és amely tartóságánál fogva és mert üzembiztonságát sem okoz, mindenkép jóvedelmező befektetést is.

Martin I. T., a Ludwig Hupfeld Act.-Ges. Leipzig magyarországi kiz. képviselőjének lapunk mai számában foglalt hirdetésére lapunk olvasóinak figyelmét különösen is felhívjuk.

Vermes Dávid karánsebesi vendéglős kartársunk lapunk mai számában foglalt hirdetésére olvasóink figyelmét külön is felhívjuk. A Vermes által feltalált és szabadalmazott, igen egyszerű szerkezetű és könnyen kezelhető gyorszűrő mindennemű folyadékok szűrésére igen alkalmas, tökéletességénél fogva pedig minden eddigi feltalált hasonló készüléknél jobb, tartósabb és megbízhatóbb. Nagy előnye rendkívüli olcsósága is — díjmentve 4 korona 50 fillér — és a feltalálónál rendelhető meg.

Erzsébet szálloda és vendéglő bérlet.

Tordán, (Erdély) a Fötéren legjobb helyen, »Erzsébet« nevet viselő vendéglő és szálló, mely áll: földszinti étterem, kávéház, konyha, vendéglői lakás és emeleti 14 vendégszoba, táncsterem helyiségekkel, valamint istálló, kocsi-szín, nyári fedett kioszk, tekepálya, nagy udvar és kertből

1914. évi május hó 1-től 6, esetleg 10 évre

bérbeadó. Az épület újabban épült, az összes helyiségek kényelmesek.

Bérbevevők kértnek az ajánlataikat zárt levélben 1914. évi február hó végéig az ótordai gör. kath. iskola tulajdonos gondnokságához, Rátui Miklós espereshez czimezve, felajánlandó bérösszeg 10% készpénzzel felszerelve beadni.

A tulajdonos fentartja magának teljesen belátása szerint választani az ajánlatvók között vagy valamennyit is visszautasítani.

Ótordai gör. kath. iskola.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

MATTONI-FÉLD
GISSHÜBLER
természetes
égyvenyes
SAVANYÚVIZ.

Legjobb asztali és üdítő ital.

Kitűnő hatásának bizonyult köhögéskor,
gégebajknál, gyomor- és hólyagürrutnál.

Mattoni Henrik **Karlsbad**
es **Budapest.**

Mattoni
 =Henrik
Budapest
 Tere-körút 38

107876 1913. s.ám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A Magas Tátrában levő »Zerge« szálloda épület és berendezése, valamint a hozzátartozó melléképület 1914. évi január hó 1-től kezdődő joghatállyal 1916. évi december hó 31-ig terjedő három (3) évi időtartamra

1914. évi február 10-én d. e. 11 órakor

a tátrai m. kir. erdőgondnokság hivatalos helyiségében Felkán (Szepesmegye) tartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyaláson bérbe fognak adatni.

Vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy egy koronás okmánybéllyel ellátott sajátkezűleg aláírt és kellően lepecsételt írásbeli ajánlatukat zárt borítékban 1914. február hó 10-én d. e. fél 11 óráig, vagyis a tárgyalás megkezdését félórával megelőzőleg az ajánlati végösszeg 5 (öt) százalékának megfelelő készpénzből, avagy állami letétekül elfogadható értékpapirokból álló bánatpénz letételét igazoló m. kir. adóhivatali, m. kir. állampénztári letétnyugtával felszerelve, a tátrai m. kir. erdőgondnokságnál Felkán annyival is inkább nyújtsák be, mert a határidőn túl benyújtott, vagy beérkező és távirati ajánlatok figyelembe vételini nem fognak.

Az ajánlatokban az alánlattevők határozottan kijelenteni tartoznak, hogy az általam fenti szám alatt megállapított versenytárgyalási hirdetmény kiegészítő részét képező részletes feltételeket, valamint szerződési tervezet feltételeit ismerik és azoknak magukat alávetik. A megállapított versenytárgyalási részletes feltételektől és szerződési tervezet feltételeitől eltérő kikötéseket tartalmazó, vagy megfelelő bánatpénz letételét igazoló letéti nyugta nélkül benyújtott ajánlatok szintén nem vétetnek figyelembe.

A versenytárgyalási hirdetmény kiegészítő részét képező részletes feltételek és szerződési tervezet feltételei a tátrai m. kir. erdőgondnokságnál Felkán (Szepesvármegye) a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők s kívánatra 20 filléres postabélyeg mellékelése esetén az érdeklődőknek meg is küldetnek.

Fentartom magamnak azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül a megajánlott bérösszegre, szabadon választhatassak, esetleg valamennyit visszautasíthatam.

Budapest, 1914. január 15.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Az Első Magyar Részvény Serfőződe TAVASZI SÖRÉT

mely a külföldi Salvator sört van hivatva pótolni
1914. február hó 1-én hozza forgalomba.
A már évek óta közkedveltségnek örvendő idény sör
a következő vendéglőkben kerül csap alá:

I. KERÜLET:

Endrényi Ferencné, Di-zér 16., Friedler Gusztáv, Gellért-tér 3., Horváth József, Hadnagy-utca 9., Jurák Mihály, Mészáros-utca 20., Nagy Anna, Kr. színia-körút 69., Ifj. Rábel Ferenc, Paul-r-utca 3., Reitlinger Márton, Fehérvári-út 14., Schusztzer Károly, Tárnok-utca »Balta« vend., Stözl Nándor, Alkotás-utca 29., Weber M., Fehérvári-út 46., Dobrenyi-tér 5., Feszteker József, Hilegkuti-út 20., »Veronika« vendéglő.

II. KERÜLET:

Avar István, Fő-utca 79., Mayer Pál, Pálffy-tér (Kath. Kör), özv. Uim Árpád, Magit-körút 54.

III. KERÜLET:

Özv. Szőke Imréné, Lajos-utca 38.

IV. KERÜLET:

Baldauf Mátvás, Eskü-tér (Mátvás-pince), Bárti Dező, Váci-utca 78., Fludorovits István, Irányi-utca Sas-Kör), Gröger Flórián, Városház-utca Foposta káptán - Mike Kálmán, V. ci-utca 71., Petrákovits József, I., Fővám-tér 1., Schwetz István, Kuria-utca (Scholtz sörcsárók).

V. KERÜLET:

Klein János, Erzsébet-tér 1., Koppensteiner József, Nádor-utca 26., Lukács Gyula, Hajnal-utca 8., Szatay Béla, Föld-utca 15., Timár-féle »Székely-Öthön«, Alkotmány-utca 21., Weiszel Vilmos, Kálmán-utca 20., Takács László, Váci-ut 74.

VI. KERÜLET:

Dráblk János, C.engeri utca 45., Gráf János, Andrássy-út 80., Gundel Károly, Vá. osliget (Vampettes - ürd.), Kencser Ferenc, Szondy-és Izabella-utca sarok, »Párisi« nagyráczka, Andrássy-út 39.

VII. KERÜLET:

Braun Sebestyén, Nefelejcs-utca 53., Berger Bertalan, Garai-utca 20., Bárdos Gáspár, Sajó-utca 12., Csethoffer Endre, Dob-uc 112. (Makk heves), Ehm János, Aréna-út 68., Hellingner János, Rákóczi-út 30., Kormány Ferenc, Kerepes-út 24., Maloschik Róbert, Dob-utca 78., Oláh György Mihály, Erzsébet-körút (O m-brinn), Özv. Schärhán Jánosné, Akácia-utca 12., Schönberger Nándor, Garai-tér 5., Schmidet Konrad, Thököly-út 44., Schiff Mátvás, A-éna-út 51., Stojanov Antal, Thököly-út 32., Trautmann Henrik, István-út 10., Wurm Ferenc, Bosnyák-utca 3.

VIII. KERÜLET:

Bálint János, Baross-utca 127., Bánovszky János, Revicky-utca 8., Friedmann Rezső, Teley-tér 8., Maloschik Ferenc, Népszínház-utca 15., Putnik István, József-utca 26., Steinbeiz József, Kis-stáció-utca 7., Tökés Lajos, Htg. Sándor-utca (Kis pipa), Werner János, Prater-utca 37.

IX. KERÜLET:

Gyuth Nándor, Üllői-út 115., Kilyéni Ferenc, Vámház-körút (közp. vásárca.), Pulzer István, Mihályovics-utca 12., Lindmayer Mihály, Meser-utca 8., Schmidet János, Mária Terézia lakt. káptán, özv. Tancsics Antalné, Ferenc-körút 45.

X. KERÜLET:

Jajczay Mihály, Kerepes-út 1., Kellő Vilmos, MÁV. gégyár káptán, Spall Mátvás, Kerepes-út 79 (Tattersaal), Leirer János, Belső Jászberényi-út 10.

UJPEST:

Dunai Gusztáv, Váci-út 52., özv. Fírst Tivadorné, István-tér 7., Horváth Imre, Vasu-utca 85., Kirschner Lpót, Árpád-utca 80/b., Lőrinc János, Nyár-utca 28., Ujpesti Munkás-Öthön, Gyár-utca 41.

PEST-SZT.-LŐRINC:

Schuller Ferenc, Üllői-út 52.

ERZSÉBETFALVÁ:

Olasz Béla, Soroksári-út 19., Szedlák István, Kossuth Lajos utca 30.

KISPEST:

Steffány Ede, Üllői-út 154.

Tavaszi palacksör kapható Budapesten minden
elsősorú fűszer-, csemege-kereskedésben
és minden nagyobb kávéházban.

Kimérés csak addig, míg a készlet tart.

Palackokba lefjettve, megrendelhető a
palacksör-osztályunknál. Telefon: 56—58.

MÁRAMAROSI KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET.

Versenybírálati hirdetés.

A Máramarosszigeten a báró Perényi Zsigmond-téren újonnan épült »Kultur-palota« jobbszárnyán levő és 10 helyiségből (lakással) álló vendéglői helyiségére zárt írásbeli versenybírálatot hirdetek.

A helyiségek teljesen elkészítve, kifestve fognak 1914. évi május hó 1-től kezdődőleg 10 egymásután következő évre a palota mellett lévő parkkal együtt bérbeadni. A bérösszeg minimuma 2150 koronában van megállapítva.

Csak szabályszerűen kiállított, lezárt borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beküldött ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatok 1914. évi január 25-ikéig adatnak be Máramarosvármegye főispáni hivatalához.

Bánatpénzül készpénzben, vagy értékpapirokban az ajánlati összeg 1000-a teendő le a Közművelődési egyesület pénztáránál (Máramarosi Takarékpénztár) s a letétet igazoló nyugta (postai feladóvevény) az ajánlatához csatolandó.

A versenybírálat az 1914. évi január hó folyamán tartandó igazgató-választmányi ülésen fog megtartani, melyről az ajánlattevők idejekorán értesítve lesznek.

Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők vagy képviselőik jelen lehetnek.

A helyiségek megnyitásához szükséges italmérségi engedély megszerzése az egyesület kötelessége lesz.

A pályázók megbízhatóságukat hatósági bizonylattal igazolni tartoznak.

Az egyesület fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon válasszathasson.

Máramarossziget, 1913. évi december hó 19-én tartott igazgató-választmányi ülésből.

Nyegre László,
Máramaros-várm. főispánja
az egyesület elnöke.

DUBOVETZ EMIL

HÚSCSARNOKA

BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 17.

TELEFON 63—08.

Egész éven át kizárólag elismert elsőrangú termelőkötől beszerzett **hízott fiatal ökrök és borjúk. Angol ürü és bárány. Bécsi és brünni husok.** — Több elsőrangú szálloda és étterem szállítója. — Az 1910. évi szakácsművészeti kiállításon díszoklevéllel kitüntetve.

Ház kerttel a Rózsadombon

vendéglősnek májustól bérbeadó.

Bővebbet: Háztulajdonos, II. Zsigmond-utca 4.

PAPIRSZALVÉTA

kiváló fehér krepp 1000 drb. korona 4-20.

Szalmaszál szópoka francia minőség 1000 drb. kor. 4 00,

hüvelyben kor. 6-00. Nagyobb vételnél árengedmény. Kivánatra legújabb papirszalvéta

— mintáimat bérmenive küldöm —

Berkovits Károly Hektograph készítő, éttermi, kávéházi és papirkonfectió raktára BUDAPEST, VII., Síp-u. 5. szám. Telefon 106—07. szám.

„PATHÉKOK” az egyedüli hófejesztés nélküli tökéletes

HÁZI MOZGÓGÉP

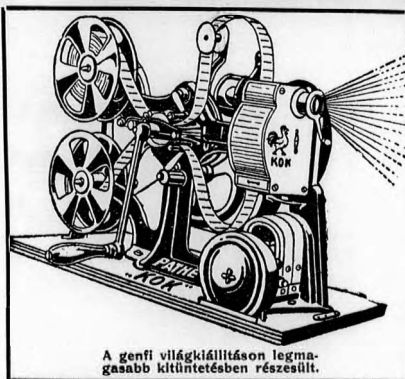
Nem kell villamos áram!

Sem veszélyes mézsfény vagy más idegen fényforrás.

A gép önmaga világít elpusztíthatatlan dinamójával.

Nincs üzemköltség!

Társaskörök, kávéházak, vendéglők, klubok részére ismeretetői készséggel ingyen küldünk.

A genfi világkiállításon legmagasabb kitüntetésben részesült.

Bárhol előkészület nélkül

azonnal működésre kész.

A film nem gyulékony. Tűzveszély kizárva.

Rezgésmentes tiszta képek.

Olcsó filmbérlet.

Egyedüli gép saját filmgyárral (Pathé film).

Budapest, Andrassy ut 32.

Telefon: 10—27.

Pathékok Kinógép r.-t.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Magyar Kereskedelmi Cimiroda!!

Budapest, I., Kemenes-utca 8.

Szállít a világ minden országából tömegcizmeket, bevásárlási forrásokat, vévk cizmét, borítékokra, ivekre stb. irva

II PORTÓ II
GARANCIA

PROSPEKTUS
II INGYEN II

FIGYELJÜNK

HAZAI IPAR

VÉDŐJEZ

Piatnik Nándor és fiai budapesti magyar játékkártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk a rossz utánzásoktól.

Magyar játékkártyagyár részvénytársaság

Piatnik Nándor és fiai
BUDAPEST, VII., Rotter. billar-u. 17.

Telefon: József 10-63. Alapítástól 1824.

HAZAI IPAR

VÉDŐJEZ

STEINER JÓZSEF ÉS FIA

CZUKRÁSZDA és SÜTŐDE

◆ Főüzlet, iroda és gyár: ◆

BUDAPEST,
IX., Vámház-körut 9. sz.

A legnagyobb hazai szakmabeli vállalat!

◆◆◆ Különlegességek: ◆◆◆

Kétszersültek. Panirozó lisztek.

SEIFERT HENRIK ÉS FIAI

császári és királyi udvari tekeasztalygár,
cs. és kir. szabadalm. jégszekrénygár.
Árjegyzék vidékre ingyen és bérmentve.

Budapest, VII. ker., Dob-utca 90. szám.

POLOSKÁK,

sváb- és csótányok alapos kiirtását petéikkel együtt csakis a

• LÖCHERER-fele CIMEXIN •
• POLOSKAIRTÓVAL •

es-közülhetjük, mert a cimexinnel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig rögtön kiszáradnak a többé ki sem kelnek. A cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort, fiát vagy tapadást nem piszál, nyomot, foltot, szagot nem hagy. 1 kor. nagy üveg (1/2 ltr.) 2 kor. 40. Kapható: Gyógy-Próbádvég..... 1 kor. szertárak és drogériákban, hol raktáron nincs, oda küld: Löcherer Gyógygyógyserés, Bártfa. Szállodákban kedvezm. árak.

TOKAJI BORTERMELŐK TÁRSASÁGA RT. TOKAJ

ELNÖK

Windisch Graetz János herceg

GYÓGYASZÚ SZAJTORODNI

ÉS ASZTALI BORA FELÜLMŰL-

HALATLANOK.

KAPHATÓ MINDENÜTT

ÁRJEGYZÉKET KIVÁNTATRA INGYEN KÜLD.

„ALTVATER”

GESSLER

BUDAPEST.

Van-e Önnek Rumja? Javítsa meg „E. K. jegyű Oliviu rum-
aromával”, melyből 100 literre 5 deka elegendő. 1 kg. ára
teljesen bérmentve 44 korona. – Eugen Karczag, Oliviu
aetherikus olajgyára, Wien, IX., Nordbergstrasse 6–10.

„Hattyu” gőzmosogógyár és feher-
nemű kölcsönző vállalat.

Gyártelep:

VII., Gizella-ut 24. szám.

TELEFON: 61-98. SZ.

Az ország legnagyobb és legmodernebb gyára. Pontos, tiszta, pehelymentes munka. A fehérneműek kímélése érdekében a leg gondosabb, lelkiismeretes kezelés.

Kölcsön osztály:

V., Katona József-utca 41.

TELEFON: 159-60. SZ.

Az ország legnagyobb kölcsönző vállalata. Legolcsóbban és pontosan szállít: Kölcsön fehérneműt. Ünnepi és alkalmi terítékek. Kizárólag Damast asztalneműek.

TRANSYLVANIA SEC

Louis François & Co.

császári és királyi udvari szállítók,
FRIEDRICH SZÁSZ COBURG GÖTTAL HERCEG Ö FENSEGE SZÁLLÍTÓI

BUDAFOK.

16 elsőrendű kitüntetés.

□□□ Hors Concours. □□□

FŐRAKTÁR:

VÉDJEGY.

VEZÉRKÉPVISELŐSÉG

BORHEGYI FERENCZ

RUDA ES BLOCHMANN UTODAI

TELEFON: 85-79.

TELEFON: 86-86.

BUDAPEST. V., GIZELLA-TÉR
Sürgőnycim: François Budafok.

BUDAPEST, V., AKADÉMIA-U. 16.
TELEFON: Budafok 15. szám.

Hirdetők figyelmébe!!

Gyári, kereskedelmi- és iparvállalatok, bortermelők és borkereskedők a szállodás, vendéglős, korcsmáros és kávéiparral összeköttetésben álló cégek legjobb hirdetési orgánuma a

Magyar Vendéglős és Kávés-Ipar

a szakmabeli ipartársulatok hivatalos lapja. Hirdetéskelí árszabás szerinti telve a kiadóhivatalt

Budapest, VI., Szondy-utca
45-47. — Telefon: 117-61.

TUNGSRAM DRÓTLÁMPA

huzott dróttal.

Egyszerűsítéssel!

Egyszerűsítéssel!

Egyesült

! Izzólámpa és Villamossági Részvény-társaság, Újpest. !

Telefon: 78-52, 78-53, 78 54, 10-01. Sürgőnycim „Ampére“